

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Afrikai Szellemijajdon-védelmi Szervezet

Az Afrikai Szellemijajdon-védelmi Szervezet (francia rövidítése: OAPI), amelynek 17 afrikai ország a tagja, 2014. december 5-én letétbe helyezte a Madridi Jegyzőkönyvhöz való csatlakozás okmányát. Így ez a nemzetközi egyezmény az OAPI-ra nézve 2015. március 5-én vált hatályossá.

Amerikai Egyesült Államok

A) Az USA-ban védjegyet lajstromoztatni kívánó külföldiek kaphatnak az USA-ban való használat nélkül amerikai lajstromozást saját országukban meglévő lajstromozás vagy nemzetközi lajstromozás alapján. A védjegytulajdonosnak azonban az amerikai lajstromozás életben tartásához később használnia kell a védjegyet az USA-ban. Annak megakadályozása érdekében, hogy az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatala (USPTO) önműködően törölje a lajstromozást, a külföldi védjegytulajdonosnak dokumentumot (affidavitet vagy nyilatkozatot) kell benyújtania az USPTO-nál, amely azt bizonyítja, hogy a védjegy használatban van az USA-ban a lajstromozás utáni hatodik évben és a tízévenkénti megújításkor. A használat hiányát elvileg lehet, de nehéz igazolni. A külföldi tulajdonos gyakran saját országában használja a védjegyet, és lehetőleg fenn kívánja tartani az amerikai lajstromozást jövőbeli használat céljára vagy annak megakadályozására, hogy kalózok megzavarják a védjegyet ismerő embereket az USA-ban. Az alábbiakban külföldi (magyar) védjegytulajdonosok számára adunk arra vonatkozó ötleteket, hogy hogyan lehet minimális használattal életben tartani az amerikai lajstromozást.

Ilyen célra az USA-ban semmiképpen nem elegendő az *egyszeri hétköznapi használat* a 6. év vagy a megújítási határidő közelében, így például a termék néhány egységének elküldése egy barátnak az Egyesült Államokba. Az USPTO nem vizsgálja a használat körülményeit, és elfogad a használatra vonatkozó nyilatkozatot, magánfél azonban megtámadhatja ezt a használatot (és a lajstromozást) egy későbbi pereskedés során. Az érvényes használatot az amerikai védjegy törvény 45. cikke a következőképpen határozza meg: „A védjegy jóhiszemű használata a kereskedelem szokásos folyamatában, amelyet nem csupán a védjegy jog megtartása érdekében végeznek.” Egy kismértékű, de kereskedelmi használat érvényes, azonban egyetlen kigondolt névleges használat egy határidő előtt nyilvánvalóan érvénytelen.

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

Meglepően kevés olyan újabb eset van, amikor csekély használatot érvényesnek minősítettek, és az internet elterjedése óta gyakorlatilag nincs egyetlen eldöntött ügy sem. A jelenlegi joggyakorlat szerint minden egyes ügyet a saját különleges tényei alapján döntenek el az ipari gyakorlat fényében, ami annyit jelent, hogy a védjegytulajdonos nem csupán a védjegy jog fenntartásáért használta a védjegyet.

Annak érdekében, hogy a kismértékű használat érvényesnek legyen tekinthető, célszerű, ha a használat jóval a használati határidő előtt kezdődik, és határozatlan ideig vagy legalább egy hosszabb ideig folytatódik a határidő után, és a lehető legnagyobb mértékben kereskedelmi jellegű. Az amerikai pereskedés magas költségei egy jól végrehajtott kismértékű használat kétségbevonásától elbátortalanítják az ellenügyfeleket, ha a kismértékű használatot szokásos típusú, de korlátozott mértékű kereskedelmi felhasználásként lehet igazolni.

A használatra vonatkozó nyilatkozathoz csatolni kell a védjegy USA-beli jelenlegi használatának egy mintáját, vagyis a tényleges használatnak végbe kell mennie, és elfogadható mintához kell vezetnie. Az USPTO elfogadja a fényképét (1) a védjegyet feltüntetető címkének vagy csomagolásnak, (2) a közvetlenül a termékre nyomtatott védjegynek vagy (3) a védjegynek az eladás helyén. Számlák, katalógusok vagy hirdetések általában nem elegendők, a szolgáltatásokra vonatkozó igazolásként azonban elfogadhatók az amerikai fogyasztóknak adott számlák vagy az Egyesült Államokban alkalmazott hirdetések.

Az alábbiakban néhány példát adunk termékek és szolgáltatások védjegyeinek érvényes használatára.

1. Termékvédjegyek

a) A védjegytulajdonos kereskedési weboldalát fel lehet használni arra, hogy legalább néhány USA-beli fogyasztó számára lehessen eladást végezni és bizonyítani.

b) Bizonyos korlátozott körülmények között katalógusokat helyszíni eladást igazoló anyagként fogad el az USPTO Védjegyvizsgálati kézikönyvének (Trademark Examination Manuel) 904 03(h) cikke szerint. A nyomtatott vagy online katalógus bizonyító erejű, ha a vonatkozó áruk kellő szöveges leírását vagy képét tartalmazza.

c) A védjegytulajdonos rábeszélhet egy USA-beli e-kereskedelmi helyet vagy valódi üzletet arra, hogy néhány áruját árusítsa. Rendszeres eladások vagy akár csak egyetlen ilyen üzlet vagy hely elegendő az érvényes használat igazolásához.

d) Ha egy külföldi gyártó védjegy nélküli termékeket szállít az amerikai fogyasztónak, a termék csomagolásán vagy raklapján fel kell tüntetni a védjegyet, és arról fényképet kell benyújtani.

e) Egyes külföldi védjegytulajdonosok árujukat (így például élelmiszereket) az USA-ban állítják elő és címkézik saját országukba történő export és ottani eladás céljára. Amerikai fogyasztók soha nem látják ezeket az árukat; ennek ellenére az Egyesült Államokban export céljára előállított ilyen áruk használata a védjegy érvényes használatának minősül.

f) Sok külföldi vállalat gépkocsik, tehergépkocsik és motorbiciklik modellneveit az USA-ban lajstromoztatja, majd néhány év elteltével megszüntetik ezeknek a járműveknek a gyár-

tását. A gyártó azonban jellemzően sok éven keresztül tovább folytatja e járművek alkatrészeinek gyártását. Ha ennek a modellnévnek az egyesült államokbeli lajstromozása mind a járműre, mind annak alkatrészeire vonatkozik (pl. gépkocsik és azok alkatrészei), a külföldi védjegytulajdonos fenntarthatja az alkatrészekre vonatkozó lajstromozást, jóllehet magukra a járművekre a lajstromozás nem tartható fenn, mert nem gyártanak és exportálnak új járműveket ezzel a védjeggyel. Természetesen fontos, hogy a gyártó feltüntesse a védjegyet az alkatrész csomagolásán.

2. Szolgáltatási védjegyek

A lajstromozás fenntartása céljára nem elegendő az USA-ban csupán hirdetni egy terméket vagy szolgáltatást tényleges eladás nélkül. Egy szolgáltatási védjegy USA-ban való használatának szokásos útja a szolgáltatás átadása egy olyan személynek, aki fizikailag az USA-ban lakik, és szolgáltatást nyújt rendszerint az USA-ban lakó fogyasztóknak, azonban nem ez az egyetlen útja annak, hogy valaki egy szolgáltatási védjegyet érvényesen használjon az USA-ban.

a) A mai világban, amikor pillanatok alatt lehet kapcsolatot létesíteni a világ bármely pontjával, külföldi szolgáltatók, így például műszaki vagy pénzügyi tanácsadók könnyen lehetnek érdekeltek az USA-ban. A szolgáltatások ilyen használata elegendő lehet a szolgáltatások amerikai lajstromozásának a fenntartásához.

b) Egyes országokban áruk kiskereskedelmi eladására vonatkozó szolgáltatási védjegyek nem lajstromozhatók. Az USA-ban azonban a kiskereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó védjegyek lajstromozhatók. Így az USPTO által elfogadott azonosítás a 35. áruosztályban például az „online kereskedelmi szolgáltatások (megjelölve az áruk típusának területét)”, mint például „online kiskereskedelmi szolgáltatások ruházati termékekre”. Hasonlóképpen valódi üzletek elfogadott azonosítása a „kiskereskedelmi (típus vagy terület megjelölés) üzlet”, így például „kiskereskedelmi ruhaüzlet”. A külföldi védjegytulajdonosok gyakran figyelmen kívül hagyják a lajstromozás lehetőségét az ilyen online vagy valódi üzleti szolgáltatásokra.

c) A külföldi szórakozásszolgáltatók, így például a sportegyesületek és a zenészcsoportok szintén kaphatnak és fenntarthatnak az USA-ban szolgáltatási védjegy-lajstromozást nevükre vagy rajongói klubjuk szolgáltatásaira még akkor is, ha nem működnek az USA-ban mindaddig, amíg amerikai állampolgárok részt vesznek tevékenységükben. A használat bizonyítéka lehet ilyenkor a rajongói klub weboldalának kinyomtatott másolata.

B) A *Samsung* 2014. szeptemberben arra kérte az USPTO Szabadalmi Fellebbezési Tanácsát (Patent Trial and Appeal Board, PTAB), hogy vizsgálja felül hat olyan szabadalom érvényességét, amelyeket a licenckereskedő *Smartflash* hozott fel ellene a Texas Keleti Kerületi Bíróságánál indított perben arra hivatkozva, hogy a Samsung bitorolta számítógépben használt szoftverre vonatkozó hat szabadalmát.

A tanács 2015. április 2-án beleegyezett négy szabadalom felülvizsgálatába, de elutasította a *Smartflash* ötödik szabadalmának a felülvizsgálatát.

Ha a tanács érvénytelennek nyilvánítja a négy Smartflash-szabadalmat, ez befolyásolhat egy hasonló szabadalmi pert, amelyet a Smartflash az Apple ellen indított ugyanazon a napon, amikor a Samsungot beperelte: a Smartflash szintén a Texas Keleti Kerületi Bírósága előtt azt állította, hogy az Apple iTunes szoftvere bitorolja ugyanazt a hat szabadalmát, mint a Samsung. 2015. februárban a bíróság úgy döntött, hogy az Apple iTunes szoftvere hármát bitorol a Szabadalmi Fellebbezési Tanács által felülvizsgált szabadalmak közül, és 532,9 millió USD kártérítést ítélt meg a Smartflash javára. Az Apple fellebbezett a döntés ellen.

C) Az Amerikai Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága (Supreme Court, SC) 2014. június 19-én az *Alice Corp. (Alice) v. CLS Bank International (CLS)*-ügyben hozott döntése szerint az a pusztán tény, hogy egy elvont ötletet számítógépre visznek, nem teszi az ötletet szabadalmazhatóvá.

Az elmúlt néhány évben az SC számos fontos döntést hozott üzleti módszerek, szoftverek és általában elvont ötletek szabadalmazhatóságával kapcsolatban.

A *Bilski v. Kappos*-ügyben hozott döntés már 2010-ben megerősítette, hogy a nyersanyagpiacon egy lefedezési módszer nem szabadalmazható, mert elvont ötlet, ámbar ez a döntés nyitva hagyta az üzleti módszerek oltalmának kérdését, megállapítva, hogy egy eljárás szabadalmazhatóságának az eldöntése különböző utakon történhet, és nem csupán a „gép vagy átalakítás próba” alkalmazható erre a célra, amely szerint egy eljárás akkor szabadalmazható, ha egy géppel nem szokásos módon valósítható meg, vagy egy anyagot egy állapotból egy másikba visz át.

2012-ben a *Mayo v. Prometheus*-döntés megerősítette, hogy az olyan eljárási találmány, amely csupán természeti törvényekre, természeti jelenségekre vagy természeti viszonyok megfigyelésére vonatkozik, valamint ennek alkalmazásai önmagukban nem szabadalmazhatók.

A *Myriad*-döntés 2013-ban arra a következtetésre vezetett, hogy a természetben található DNS-szekvenciák nem szabadalmazhatók.

Az SC által 2014-ben az *Alice v. CLS*-ügyben kiadott döntés hasonló fontosságú a programozás szabadalmazhatóságának a területén. Az Alice egy ausztrál pénzügyi vállalat, amely az Egyesült Államokban több szabadalmat kapott olyan számítógépprogramra, amely csökkenti a pénzügyek intézésének kockázatát. A CLS kétségbe vonta a szabadalmak érvényességét, és azt állította, hogy az Alice csupán egy jól ismert fogalmat használt, amelyet programozással számítógépekben felhasználhatóvá tett. Ezért az SC döntése rendkívül fontos volt annak a kérdésnek a tisztázására, hogy egy elvont ötlet szabadalmazható-e csupán azért, mert számítógépen működik.

Az Alice-döntés azt állapítja meg, hogy egy elvont ötletnek egy számítógépen való megvalósítása nem elegendő ahhoz, hogy szabadalmazható találmánynak legyen tekinthető. Más szavakkal: egy számítógép használatának az egyszerű bemutatása nem tesz egy önmagában nem oltalmazható elvont ötletet szabadalmazható találmánnyá.

Az Alice-döntésnek tulajdonítható, hogy az USPTO 2014 decemberében az elővizsgálók számára egy segédírányelvet bocsátott ki annak meghatározására, hogy mik képezhetik szabadalom tárgyát, figyelembe véve többek között az Alice- és a Mayo-döntést.

Az Alice-döntés óta számos, szoftverre és üzleti módszerekre vonatkozó szabadalmi kérelem ügyében adott ki a hivatal kiegészítő végzést, amelyek az elővizsgáló által kezdetben figyelmen kívül hagyott kifogásokat tartalmazzák, és amelyek egybehangzóak abban a megállapításban, hogy olyan igénypontok, amelyek egy elvont ötletnek a szokásos módon számítógépen való megvalósítását teszik lehetővé anélkül, hogy műszaki javítást eredményeznének, nem képeznek szabadalmazható tárgyat.

Így arra a következtetésre juthatunk, hogy jelenleg az Amerikai Egyesült Államokban a csupán elvont ötleteken alapuló igénypontok nem szabadalmazhatók akkor sem, ha számítógépen való megvalósításra vonatkoznak; az ilyen ötletek szabadalmazásához további elemek beiktatására van szükség. A szoftvertalálmányok és az üzleti módszerek továbbra is szabadalmazhatók, habár több korlátozással, mint korábban.

D) Az amerikai reggae-énekes, *Bob Marley* vagyonának örökösei megnyertek egy hosszú időn keresztül vívott szellemi tulajdon-védelmi harcot, ami azt jelenti, hogy most megakadályozhatják az elhunyt sztár képével ellátott pólók forgalmazását az engedélyük nélkül.

A Nevadai Körzeti Bíróság több tárgyalás után 300 000 USD kártérítést, 750 000 USD elmaradt hasznot és több mint 1,5 millió USD ügyvédi költséget ítélt meg az örökösök számára.

A ruhagyártó *Avela* alperes a Kilencedik Kerület Fellebbezési Bíróságánál nyújtott be fellebbezést, ahol azzal érvelt, hogy nem áll helyt a *Marley* személyére vonatkozó tulajdonjog, mert egy híresség személyisége túl „amorf” ahhoz, hogy szimbólumot képezhessen. *Randy Smith* bíró azonban megállapította, hogy az *Avela* érvelése helytelen, mert a bírósági joggyakorlat elismeri a híres személyiségekre vonatkozó igényeket.

A felperes közvélemény-kutatás eredményeire hivatkozott, amelyek azt mutatták, hogy a fogyasztók bizonytalanok azzal kapcsolatban, hogy az *Avela* a *Marley* család hozzájárulásával hozza-e forgalomba *Marley* arcképét tartalmazó termékeit. Ezeket a kutatásokat a *Marley* család bevásárlóközpontok 509 vásárlójának a megkérdezésével végezte.

Smith bíró 2015. február 20-án hozott döntése megállapította, hogy az *Avela*-pólók megtevesztették a vásárlókat, mert azok jelentős része gondolta azt, hogy *Marley* rokonai hozzájárultak a pólók forgalmazásához, ami egyúttal a védjegybitorlást is bizonyította.

E) A csokoládégyártó *Hershey Company* (*Hershey*) egy kerületi bíróságnál 2014. júniusban beperelte *Steve Hershey* szenátort, azt állítva, hogy az bitorolja a jól ismert csokoládészeletre vonatkozó védjegyjogokat. Azt is kifogásolta, hogy az emberek azt hiszik: támogatja a szenátor újraválasztási kampányát.

A szenátor visszautasította a keresetet arra hivatkozva, hogy alkotmányos joga a kifejezési szabadság. A bíróság azonban 2014 júliusában elrendelte, hogy a szenátor változtassa meg kampányának taktikáját, mert a közönség valóban azt hiheti, hogy valamilyen kapcsolatban áll a csokoládémárkával.

F) A Miami-ban élő *David Anasagasti* utcai graffitiművész beperelte a ruházati cikkek árusításával foglalkozó American Eagle-t, mert az az ő „lecsukódó szemek” motívumát, amely a városban különböző helyeken látható, használta weboldalán, hirdetőtáblákon és üzleteiben, sőt, egy általa rendezett divatbemutatón egy férfineművel lecsukódó szemeket ábrázoló háttér előtt egy aeroszolos palackot tartott a kezében, azt a benyomást keltve, hogy éppen befejezte a háttér festését.

A bíróságnak nem kellett döntést hoznia az ügyben, mert a felek 2014 decemberében bíróságon kívül megegyeztek.

Szintén graffitival kapcsolatos az az ügy, amelyben 2013-ban graffitiművészek egy csoportja próbálta megakadályozni egy „5Points” nevű, a graffitiművészek Mekkájának tekintett épület lerombolását.

A bíróság elé vitt ügyben a művészek arra hivatkoztak, hogy az épület lerombolása művészi munkájuk elpusztítását is jelentené. A bíróság azonban a tulajdonosok javára döntött, megállapítva, hogy a tulajdonosok joga nagyobb súllyal esik latba, mint a művészeké.

G) 2014. december 16-án az USPTO közbenső irányelveket (interim guidance) tett közzé a hivatal személyzete számára annak érdekében, hogy megkönnyítse egy bejelentés tárgya szabadalmazhatóságának meghatározását a szabadalmi törvény 101. cikke alapján az Amerikai Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága legújabb döntéseinek fényében. A szabadalmazhatóság meghatározásához az alábbi kérdések nyújtanak segítséget.

1. Az igénypont a négy szabadalmazható találmánykategória (vagyis eljárás, gép, gyártmány vagy anyagösszetétel) egyikére irányul-e? Igenlő esetben folytasd a második kérdéssel; nemleges esetben utasítsd el az igénypontot, mert az nem vonatkozik szabadalmazható tárgyra.

2. Az igénypont jogi kivétel(ek)re vonatkozik-e (amelyek elvont ötletek, természeti törvények vagy elvek és természeti jelenségek lehetnek)? Nemleges esetben az igénypont szabadalmazható tárgyra vonatkozik.

3. Az igénypont valamilyen további elemre vonatkozik-e, amely jelentősen eltér a törvényi kivétel(ek)től? Igenlő esetben az igénypont szabadalmazható; nemleges esetben az igénypontot el kell utasítani.

Jelentős eltérés a korábbi irányelvektől, hogy valamennyi (termék- és eljárási) igénypont a jogi kivételektől eltekintve azonos lépéseknek van alávetve, és a természet alapú (nature based) terméket magukban foglaló igénypontokat a második lépésben kell elemezni annak meghatározása céljából, hogy a „természeti termék” (product of nature) kivételre vonatkoznak-e. Az elemzés a természet alapú terméket összehasonlítja annak természetesen előforduló megfelelőjével, hogy jelentősen eltérő tulajdonságokat azonosítson a szerkezet, a funkció és/vagy a tulajdonságok alapján. Az igényponttal akkor lehet csak a 3. lépésre továbbmenni, ha az igénypont kivételre irányul.

Az ideiglenes irányelv szerint a természeti termékeket a természeti törvények/természeti elvek és a természeti jelenségek csoportjába sorolják. Az irányelv azonban hangsúlyozza,

hogy „jelentősen eltérő” elemzést csak az igénypontban található, természetalapú termék-korlátozásokra kell alkalmazni annak meghatározása céljából, hogy a természetalapú termékek a „természeti termék” kivétel alá esnek-e. Ha a természetalapú terméket több komponens egyesítésével állítják elő, a „jelentősen eltérő elemzést” az így kapott természetalapú kombinációra, nem pedig annak alkotórészeire kell alkalmazni.

A „jelentősen eltérő” jellegű elemzés a természetalapú termék-korlátozást természetes állapotában hasonlítja össze a természetben előforduló megfelelőjével. Természetalapú kombináció esetén a legközelebbi ilyen megfelelő a természetalapú egyedi komponens lehet, amely a kombinációt képezi. Ezért a természetben előforduló termékeket most szabadalmazható tárgynak lehet tekinteni a „jelentősen eltérő tulajdonságok” elemzésétől függően.

A jelentősen eltérő tulajdonságok kifejezhetők a termék szerkezeteként, funkciójaként és/vagy egyéb tulajdonságaiként, és azokat az igénypontban foglaltak alapján eseti alapon kell kiértékelni. A jelentős különbségek meglétét befolyásoló tényezők példáulként említjük a biológiai vagy farmakológiai funkciókat vagy tevékenységeket, a kémiai és a fizikai tulajdonságokat, valamint a kémiai, genetikai vagy fizikai szerkezetet és alakot.

Az ideiglenes irányelv számos megfontolást ismertet annak meghatározására, hogy egy igénypont további elemekkel jelentősen többnek minősíthető-e egy bírói kivételnél. „Jelentősen többnek” minősülő korlátozások lehetnek technológiai javítások, a számítógép-működés javításai, eltérő állapothoz vagy dologhoz vezető átalakítások vagy váratlan korlátozások beiktatása.

Az USPTO ideiglenes irányelveinek értelmezése különösen a „jelentősen eltérő” fogalom vonatkozásában a továbbiakban több kérdést, mint feleletet hozhat felszínre, és bizonyos időre van szükség ahhoz, hogy világosan lehessen látni, az USPTO mit tekint „jelentősen eltérőnek”.

Ausztrália

A szellemi tulajdon-védelmi törvényeket módosító jogszabály 2015. február 25-én kapta meg a királynői jóváhagyást. Bár egyes változások már 2015. február 26-án hatályba léptek, az alábbi fő módosítások 2015. augusztus 25-én fognak hatályba lépni.

Az 1990. évi szabadalmi törvény megváltoztatása révén a ausztráliai gyógyszergyártók engedélyt kaptak arra, hogy a legkevésbé fejlett országokat ellássák szabadalmazott gyógyszerekkel annak érdekében, hogy ezek az országok hatékonyabban kezelhessék az egészségügyi válsághelyzeteket, ha és amennyiben ilyenek keletkeznek. Az új rendelkezések szerint, amelyek végrehajtják a Kereskedelmi Világszervezet szellemi tulajdonnal kapcsolatos, kereskedelmi vonatkozású szempontjaira vonatkozó egyezményt (TRIPS), az ausztrál laboratóriumok kényszerengedélyt kérhetnek a Szövetségi Bíróságtól (Federal Court), amelynek alapján szabadalmazott gyógyszerek generikus változatait gyárthatják és exportálhatják fejlődő országokba nemzeti szükséghelyzet vagy egyéb sürgető ok esetén.

További lényeges változás, hogy a Szövetségi Kerületi Bíróság joghatóságát kiterjesztik a növénytermesztők jogaival kapcsolatos ügyekre.

A törvénymódosítás korszerűsíti Ausztrália és Új-Zéland szabadalombejelentési eljárását is. A javasolt rendszer szerint, amelyet az új törvénynek megfelelően 2017. február 25. előtt kell hatályba léptetni, egyetlen transztasmán szabadalmi bejelentési és elővizsgálati eljárás lesz Ausztrália és Új-Zéland számára. A két ország közötti kétoldalú megállapodás azt is lehetővé fogja tenni, hogy a szabadalmi ügyvivők vizsgáztatását, lajstromozását és a szabadalmi ügyvivőkre vonatkozó szabályzatot egységesítsék.

Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH, Office for Harmonization in the Internal Market)

„Nem minden tigris azonos” – ez a következtetés vonható le a BPHH felszólalási osztályának egy újabb döntéséből. A német italgyártó *Eckes-Granini* (Granini), amelynek közösségi védjegye volt az alábbi tigrisfigurára

felszólalt a Disney gyermekmesékből, így a Mici Mackóból és filmekből ismert alábbi tigrisfigurája ellen:

A BPHH összehasonlította a tigriseket, de egyáltalán nem volt meggyőzve arról, hogy azok hasonlóak, mert eltérő a szemük, az orruk, az alakjuk, vagyis röviden a tigrisek vizuálisan különböznek. Másrésztől fogalmilag mindkét védjegy azonos, mert mindkettő képre-

gényszerű kinézettel rendelkezik. Az általános benyomás azonban eltérő, így nincs adva az összetévesztés valószínűsége.

A BPHH-t a Granininek az az érvelése sem győzte meg, hogy az ő tigrise egy védjegysorozat részét képezi (ami egyébként növelné az összetévesztés valószínűségét). A Granini ugyanis nem nyújtott be erre vonatkozó meggyőző érvet, másrészt közös hasonlóságnak kellene fennállnia a védjegysorozat és a kifogásolt védjegy között, amit a felszólaló szintén nem tudott bizonyítani.

A fentiek következtében a BPHH felszólalási osztálya elutasította a Granini felszólalását.

Brazília

A 2. Kerület Szövetségi Fellebbezési Bírósága, amelynek a Brazil Szabadalmi és Védjegy hivatal elleni szellemi tulajdon-védelmi ügyek felett való ítélezés céljára két szakértő tanácsa van, 2014 novemberében olyan döntést hozott, amely megőrzi a felek érdekszabadságát egy olyan kísérlet ellen, amely a közérdeket próbálta felhasználni szabadalmak megsemmisítésére.

A *ThyssenKrupp CSA* és a *Citic Group* pert indított a *SunCoke Energy* (SunCoke) cég és a Brazil Szabadalmi és Védjegy hivatal ellen metallurgiai technológiára vonatkozó szabadalmak érvénytelenítése céljából. Évekig tartó pereskedés után a felek megegyeztek, és a felperesek visszavonták a kérdéses szabadalmak érvényessége elleni valamennyi kifogásukat. Ennek megfelelően a brazil polgári eljárási törvény alapján a per azonnali elutasítását kérték. A hivatal ellenezte ezt az elutasítást, és azzal érvelt, hogy a bírósági eljárást tovább kell folytatni.

Figyelman kívül hagyva a felperesek visszavonási javaslatát és a Szövetségi Fellebbezési Bíróság joggyakorlatát, az elsőfokú bíróság bírójára, *Nunes de Barros* úgy döntött, hogy a pert folytatni kell, és a hivatal számára, amely eredetileg alperes volt, meg kell engedni, hogy csatlakozzék a felperesekhez, és ezáltal vezető helyzetet foglaljon el a SunCoke szabadalmának megsemmisítésére irányuló erőfeszítésben. Barros bíró szerint a közérdeknek elsőnek kell lennie, és lehetővé kell tennie a hivatal számára, hogy megkísérelje megsemmisíteni a szabadalmakat annak ellenére, hogy az eredeti felperesek és a szabadalmas megegyeztek.

A SunCoke fellebbezést nyújtott be a Szövetségi Fellebbezési Bíróságnál, megtámadva a döntést, és a per azonnali megszüntetését kérve.

A bíróság előadó bírójára, *André Fontes* helybenhagyta az elsőfokú bíróság bírójának álláspontját, megállapítva, hogy a per felperesek általi visszavonása nem vezethetett a per elutasításához. Hangsúlyozta, hogy a szellemi tulajdon-jogok közérdekűek, és ezért a feleket korlátozni kell szabadalmak megsemmisítésére irányuló igényeik visszavonására vonatkozó szabadságukban.

Mind Barros bíró, mind Fontes bíró álláspontja, amely a közérdeknek kedvezett a szellemi tulajdon-védelmi magánjogokkal szemben, erősnek volt mondható. Az ilyen ideológiai

irányultság kézenfekvő volt ebben a sajátos ügyben, ahol mindkét vélemény figyelmen kívül hagyta a felek határozott akaratát és a bíróság saját joggyakorlatát.

Az erős ellenvélemény miatt a SunCoke polgári eljárásjogi szakértők véleményét kérte, akik hangsúlyozták, hogy

- a bírók kísérlete, hogy védjék a feltételezett közérdeket, bírói aktivizmushoz és a helyes jogi eljárás megsértéséhez vezethet;
- a közérdek nem győzhet a felek összes igényének visszavonására irányuló szándék fölött egy olyan perben, amelyben már nem érdekeltek; és
- jogi rendelkezéseket nem lehet figyelmen kívül hagyni egy feltételezett közérdek megvédésének az érdekében.

Az ügy tárgyalása előtt véleményt kértek a szövetségi fő államügyészről is, aki egyetértett a SunCoke érveivel, valamint a polgári eljárásjogi szakértőkkel. A főügyész megerősítette, hogy a pert a visszavonásra tekintettel azonnal meg kell szüntetni. A Brazil Szabadalmi és Védjegyhivatal külön pert indíthat, ha továbbra is meg kívánja semmisíteni a szabadalmakat.

A 2. Kerület Szövetségi Fellebbezési Bírósága háromtagú tanácsa többségi döntéssel határon kívül helyezte az elsőfokú bíróság ítéletét. *Fontes* bíró ellenvéleményen volt, míg *Azulay* bíró és *Tobias* bíró megerősítette a fellebbezési bíróság joggyakorlatát, amely szerint egy feltételezett közérdek nem gátolhatja, hogy egy pert azonnal elutasítsanak, mielőtt a felperes visszavonja a szabadalom megsemmisítésére vonatkozó igényét. „Barros és Fontes bíró erős helyzetben van, amikor a közérdeknek kedveznek a szellemi tulajdon-védelmi magánjogokkal szemben. Ebben az ügyben nyilvánvaló volt az ilyen ideológiai beállítottság” – mondta ki a döntés.

Braziliában a szabadalom megsemmisítését kívánó félnek alperesként perbe kell vonnia a Brazil Szabadalmi és Védjegyhivatalt a szabadalomtulajdonossal együtt. Az ügy kimenetele nagy jelentőséggel bír a szabadalmi perekre nézve, mert megerősíti, hogy a magánfelek szabadságát olyan esetekben is figyelembe kell venni, amikor a büntetőbíró ütközés lehetőségét látja a magánérdek és a közérdek között.

Ha érvényesült volna a büntetőbíró és az előadó fellebbezési bíró álláspontja, ez erős precedenst teremtett volna abban az irányban, hogy a szabadalommegsemmisítési perekben az alkotmányjogi rendelkezéseket és elveket ideológiai céloknak rendeljék alá. Ez a döntés különösen fontos a braziliai szellemi tulajdon-védelmi rendszerben, ahol néha erős a szabadalomellenes érzület olyan perekben, amelyek befolyásolhatják az iparpolitikát vagy az import helyettesítését.

Dél-afrikai Köztársaság

Dél-Afrikában az az elfogadott nézet, hogy az összetévesztés valószínűségének a megállapításához nincs szükség a tényleges összetévesztés bizonyítására. A bíróságok ezt gyakran

hangoztatják, azonban egyértelmű, hogy szeretik a tényleges összetévesztés bizonyítékát. Ez kitűnik az alábbi néhány döntésből.

2014-ben a Legfelsőbb Fellebbezési Bíróságnak (Supreme Court of Appeal) a *Shimansky v. Browns*-ügyben azt kellett eldöntenie, hogy összetéveszthető-e az ékszeriparban használt EVOLYM és az EVOLVE védjegy. A bíróság azon a véleményen volt, hogy ez a két védjegy nem téveszthető össze a fogalmi különbségek miatt, és rámutatott arra a tényre, hogy nem volt bizonyíték a tényleges összetévesztésre.

2014-ben a Western Cape High Courtnak a *Lucky Star v. Lucky Brands* ügyben arról kellett döntenie, hogy összetéveszthető-e egymással a LUCKY STAR és a LUCKY FISH védjegy. A bíróság azt állapította meg, hogy ez a két védjegy nem téveszthető össze, mert a közös elem (a „lucky” szó) gyenge melléknév. A bíróság arra is rámutatott, hogy nem bizonyítottak tényleges összetévesztést.

A Legfelsőbb Fellebbezési Bíróság 2014. évi döntése a *Nestlé v. Iffco*-ügyben az előző döntésektől kissé eltérő irányú volt. A bíróság ugyanis azt állapította meg, hogy a Kit-Kat csokoládérúd 3D védjegyét bitorolták egy hasonló alakú csokoládérúd használatával, mert fennállt az összetévesztés valószínűsége. A bíróság szerint nem játszott szerepet az a tény, hogy a felperes nem bizonyított tényleges összetévesztést.

Dél-Korea

Dél-Koreában 2015. január 28-án módosított szabadalmi törvényt hirdettek ki, amely 2015. július 29-én lépett hatályba. Az alábbiakban röviden ismertetjük e törvény legfontosabb rendelkezéseit.

A jelenleg hatályos törvény szerint egy szabadalmi bejelentés benyújtásakor koreai nyelvű iratokat kell benyújtani. A módosított törvény szerint a találmány leírását és az igénypontokat idegen nyelven, így angol vagy japán nyelven is be lehet nyújtani. A koreai nyelvű fordítást az elsőbbség napjától számított 14 hónapon belül lehet pótolni.

A módosított törvény lehetővé teszi megosztott bejelentés benyújtását az engedélyező végzés kiadását követő három hónapon belül, de mindenképpen az engedélyezési illeték befizetése előtt.

A hatályos szabadalmi törvény szerint egy PCT-bejelentés koreai nemzeti szakaszának megindításához a találmány részletes leírását az elsőbbségi időponttól számított 31 hónapon belül kell benyújtani. A módosított törvény szerint ez a határidő egy hónappal meghosszabbítható, ha a vonatkozó kérelmet a bejelentő az elsőbbségi határidőtől számított 31 hónapon belül benyújtja.

Ha a nemzeti szakasz megindításakor benyújtott koreai fordítás fordítási hibákat tartalmaz, ezeket az elővizsgálati eljárás alatt ki lehet javítani.

Ha egy szabadalmi jog az évdíj fizetésének elmulasztása miatt megszűnt, ez a jog helyreállítható, ha a hat hónapos türelmi idő lejártá után három hónapon belül befizetik az évdíj kétszeresét.

Egyesült Királyság

A) A vizsgált ügyben a *Warner-Lambert Company, LLC* (WL) az *Actavis Group PTC EHF* (Actavis) és a *Caduceus Pharma Limited* ellen indított keresetet, amelyben arra kérte a bíróságot, hogy ideiglenes intézkedéssel tiltsa el az Actavist pregabalintartalmú gyógyszerének (LYRICA) a használatától. A pregabalint epilepszia, általános szorongási rendellenesség és neuropátiás fájdalom ellen használják. A bírósági eljárás folyamán a pregabalint védő összes szabadalom és kiegészítő oltalmi tanúsítvány figyelmen kívül volt hagyható, kivéve egy svájci típusú második indikációs szabadalmat, amely a pregabalin felhasználását védte fájdalom kezelésére szolgáló gyógyszer előállításában.

Az Actavis 2014. szeptember 13-án indított keresetet a Felsőbírósághoz (High Court of Justice) tartozó Szabadalmi Bíróságnál (Patent Court). Arnold bíró az ügyben 2015. január 13-tól 15-ig tartott tárgyalást. Az Actavis olyan generikus pregabalinnal (LECAENT) kívánt piacra lépni, amely a két nem védett indikációra (epilepsiára és szorongásra) volt korlátozva.

A WL azzal érvelt, hogy az ilyen piacra vitel bitorolná szabadalmait az Egyesült Királyságban, ahol a recepteket indikáció nélkül írja fel az orvos, a betegek pedig az olcsóbb generikus változatokat kérik a gyógyszertárakban. A WL arra kérte a bíróságot, hogy kötelezze az Actavist olyan megállapodások megkötésére a szállítóival, hogy azok a LECAENT-szállítványokon közvetlenül tájékoztassák a különböző egészségügyi szervezeteket a LECAENT gyógyszer engedélyezett felhasználásának korlátozásáról.

Arnold bíró megállapította, hogy a svájci típusú igénypontok eljárási igénypontok egy gyógyászati termék előállítási eljárására. Megjegyezte, hogy a közbenső értékesítők, illetve a gyógyszerészek a LECAENT-et nem fogják gyógyszerek előállítására felhasználni, és az Actavist az 1977. évi szabadalmi törvény 60(1)(c) cikke alapján (amely az igényelt eljárás segítségével közvetlenül kapott termékre vonatkozik) állítólagos bitorlónak nevezte. Végül Arnold bíró azon a véleményen volt, hogy nincs szó komoly ügyről, mert a svájci alakú igénypontban a gyógyszerelőállítás céljára utaló „for” szó használata azt kívánja az Actavistól mint gyártótól, hogy a LECAENT-et fájdalom kezelésére szánja ahhoz, hogy bitorlás fordulhasson elő. Ilyen szándékról nem tettek említést, és erre vonatkozó bizonyítékot sem találtak, amikor a felek 2015. február 3-án módosított keresetekkel tértek vissza a bírósághoz. Végül Arnold bíró elutasította a WL ideiglenes intézkedésre vonatkozó kérelmét.

Az ügyben fellebbezés után másodfokon a Royal Courts of Justice (RCJ) Fellebbezési Bírósága (Court of Appeal, CA) 2015. április 28-án és 29-én tartott tárgyalást. A tanács tagjai Lady Ardan bírónő, Lord Floyd bíró és Lord Ryder bíró volt. Az ügyben beavatkozó-

ként részt vett az egészségügyi miniszter is, aki azt az álláspontot fejtette ki, hogy a kezelési módszerek szabadalmazásának tilalma az orvosok receptírási szabadságának a megőrzését célozza. A CA más véleményen volt, és kifejtette, hogy Arnold bíróval ért egyet, aki az ügyben az „igazság egyensúlyára” (balance of justice) törekedett. Ezért a CA elutasította a fellebbezést, de engedélyezte a CA döntésének megtámadását, ahol azonban nem lehet új bizonyítékokra hivatkozni.

Itt említjük meg, hogy *Hollandia* címszó alatt alább olvasható egy olyan holland bírósági döntés, amely hasonló alapkérdés kapcsán ellenkező végeredményt hozott.

B) *Stephen Hawking* professzor, a híres fizikus, akiről „A mindenség elmélete” című Oscar-díjas filmet készítettek, 2014 áprilisában kérelmezte nevének védjeggyel való oltalmát árukra és szolgáltatásokra, többek között számítógépjátékokra, gépi hajtású tolokocsikra, üdvözlőkártyákra és jótékonyági célokra.

A Cambridge-i Egyetem – ahol Hawking az elméleti kozmológiai kutatás igazgatója – szóvivője közölte a Sunday Times egyik újságírójával, hogy a védjegy-lajstromozási kérelmet nevének és az általa elért sikereknek a védelme céljából saját nevében nyújtotta be egy ügyvédi irodán keresztül.

C) Az Egyesült Királyság Fellebbezési Bíróságának (UK Court of Appeal, CA) a *JW Spear & Sons Ltd.* (Spear) v. *Zynga*-ügyben 2015. áprilisban hozott döntése azt bizonyítja, hogy a tényleges összetévesztés bizonyítása – szemben csupán az összetévesztés valószínűségével – fontosabb, mint ahogy néha szeretjük hinni.

A tények szerint a Spearnek (amely a *Mattel*-csoport tagja) lajstromozott védjegyei vannak a SCRAMBLE és a SCRABBLE szóra; mindkét lajstromozás asztali és elektronikus játékokra vonatkozik. A Mattel azt állította, hogy védjegyeit bitorolta a *Zynga*, az elektronikus játékok óriása, amely a scrabble betűjátéktól nem eltérő játékban a SCRAMBLE védjegyet, valamint a SCRAMBLE WITH FRIENDS (tolongás barátokkal) logóvédjegyet használta, ahol a „scramble” szóban az „m” betű erősen stilizált volt.

A CA számos szemponttal foglalkozott. Így vizsgálta azt a kérdést, hogy egy bitorlási ügyben a felperes (itt a Mattel) támaszkodhat-e lényegtelen körülményekre, amikor az összetévesztés valószínűségét veszi szemügyre. A Mattel azt akarta, hogy a bíróság az ő SCRABBLE védjeggyel kapcsolatban vegye figyelembe, hogy abban egy bizonyos színekombinációt használ.

Általános gyakorlat szerint védjegybitorlási ügyekben a lajstromozott védjegyet egyszerűen összehasonlítják az alperes védjeggyel. Az Európai Unió Bírósága (Court of Justice of the European Union, CJEU) által a *Specsavers v. Asda*-ügyben hozott döntés azt állapítja meg, hogy ha a lajstromozott védjegyben egy bizonyos színekombinációt használnak (és ha a közönség ezt a színekombinációt a védjeggyel társítja), akkor nincs ok arra, hogy a bíróság ezt a tényezőt ne vegye figyelembe. Ezért a CA megállapította, hogy bár lényegtelen tényezőket (amelyeket rutinszerűen használnak a védjegyekkel kapcsolatban) általában nem vesznek figyelembe, egy szín vagy színekombináció nem tekinthető lényegtelen tényezőnek.

Ez a megállapítás fontos ugyan, de fontosabb a CA-nak az az állítása, hogy a SCRAMBLE és a SCRAMBLE WITH FRIENDS védjegy hasonlít a SCRABBLE védjegyhez, bár nem forgott fenn az összetévesztés valószínűsége. Ennek okaként a bíróság arra hivatkozott, hogy nézete szerint ha valószínűbb lett volna az összetévesztés, lett volna bizonyíték a tényleges összetévesztésre. A CA a következő megállapítást tette: „Ennek a következtetésnek a legfőbb oka az, hogy az egymás melletti használatról azt lehetett várni, hogy a vizsgálat időpontjáig az összetévesztés sokkal bővebb bizonyítékát szolgáltatta volna.” Így a tényleges összetévesztés bizonyítékának hiánya megsemmisítette azt az érvet, hogy fennállt az összetévesztés valószínűsége.

Egységes Szabadalmi Bíróság

Az utóbbi időben egyre gyakrabban olvashatunk az Egységes Szabadalmi Bíróságról (Unified Patent Court, UPC). Ezért az alábbiakban rövid összefoglalást adunk annak szerkezetéről, a felállítandó bíróságokról és azok tanácsainak az összetételéről.

Az UPC célja, hogy egységesítse a szabadalmi jogok érvényesítését azáltal, hogy az egyes szerződő tagállamok kijelölt UPC-bíróságának a döntését egész Európára érvényes hatállyúvá teszi. Megalapítása után az UPC a következő egységeket fogja tartalmazni:

- Elsőfokú Bíróság, amely egy Központi Divízióból és helyi/regionális divíziókból fog állni;
- Fellebbezési Bíróság, amely kérdéseket intézhet az Európai Unió Bíróságához (Court of Justice of the European Union, CJEU);
- Regisztráció, amely adminisztrálja az UPC ügyeit;
- Adminisztratív Bizottság, amely minden szerződő tagállam egy tagját tartalmazza;
- Költségvetési Bizottság, amely szintén egy-egy tagot tartalmaz a szerződő tagállamokból; és
- Tanácsadó Bizottság, amely 5–7 tagot tartalmaz, akiket a szerződő tagállamok neveznek ki.

Az Elsőfokú Bíróság központi divíziója Párizsban székel. Londoni szekciója főleg kémiai tárgyú ügyekkel, míg müncheni szekciója főleg gépészeti ügyekkel foglalkozik. A központi divízió foglalkozhat megsemmisítési ügyekkel, nemleges megállapítási eljárásokkal és bitorlási ügyekkel, különösen amikor az alperes a szerződő államokon kívül lakik. Általában a központi divízió nem foglalkozik olyan bitorlási ügyekkel, amelyek a helyi/regionális divíziók hatáskörébe tartoznak.

A regionális (két vagy több szerződő államé) és a helyi divíziók minden műszaki terület bitorlási ügyeiben dönthetnek, és hatáskörüket az a szerződő állam szabja meg, amelyben a bitorlás előfordul, vagy amelyben az alperes lakik vagy üzleti tevékenységet folytat. A regionális/helyi divíziók a publikáció és az engedélyezés közötti ideiglenes oltalomra és perekre vonatkozó ügyekben is dönthetnek. Ha egy bitorlási ügyet egy regionális/helyi divízió

előtt folytatnak, és a szabadalom megsemmisítésére vonatkozó ellenkeresetet nyújtanak be, a regionális/helyi divízió foglalkozhat mindkét ügyel, vagy az ellenkeresetet a központi divízióhoz utalhatja, vagy pedig az egész eljárást a központi divízióknak adhatja át, feltéve, hogy ehhez a felek hozzájárulnak.

A Fellebbezési Bíróság Luxemburgban székel, és jogi kérdéseket terjeszthet a CJEU elé, azonban döntései ellen nem lehet fellebbezni.

A bírók oktatási programjai 2014. március 13. óta Budapesten folynak. Bírók olyan jogi képzettségű személyek lehetnek, akik egy szerződő tagállamban jogi képzettséggel és a nemzeti szabadalmi pereskedésben gyakorlattal rendelkeznek, vagy olyan, műszakilag képzett személyek, akik egyetemi fokozattal és a nemzeti szabadalmi pereskedésben gyakorlattal, továbbá egy műszaki területen bizonyított gyakorlattal rendelkeznek.

A központi divízió tanácsai eltérő szerződő államok két jogilag képzett bírójából (ez a szám a felek hozzájárulásával egyre csökkenthető) és egy műszakilag képzett bíróból állnak, aki a vonatkozó műszaki területen gyakorlattal rendelkezik, és akit a bírók közös alapjából jelölnek ki.

A helyi és a regionális divíziók három jogilag képzett bíróból (ez a szám a felek hozzájárulásával egyre csökkenthető) állnak, akik közül egy vagy két bíró (az illető államban a szabadalmi ügyek évenkénti számától függően) a bíróság szerződő államából, míg a többi bíró az UPC bírójának közös alapjából, és legalább egy bíró a bíróság szerződő államától eltérő szerződő államból van kijelölve. Ezeket a tanácsokat ki lehet egészíteni vagy a feleknek, vagy magának a bíróságnak a kérésére egy műszakilag képzett bíróval a bírók közös alapjából.

A Fellebbezési Bíróság bírójának tanácsa különböző szerződő államokból három jogilag képzett bíróból, továbbá a vonatkozó műszaki területen gyakorlattal rendelkező két műszakilag képzett bíróból áll. A Fellebbezési Bíróság bíróját e bíróság elnöke jelöli ki a bírók közös alapjából.

Ettől a javasolt szerkezettől, különösen a bírói tanácsok összetételétől azt várják, hogy biztosítani fogja az UPC bíróságai számára a szabadalmi jog egységes, szakszerű és hatékony alkalmazását, ami a rendszer használói számára is előnyös lesz.

Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH, European Patent Office)

A) A kizáró szakasz (a szakmában általánosan elfogadott nevén: disclaimer) arra használható, hogy egy szabadalmi bejelentés igénypontjaiból kizárjunk valamilyen tárgyat az elővizsgálati eljárás alatt vagy egy szabadalomból a felszólalási vagy fellebbezési eljárás folyamán. A „kinyilvánítatlan disclaimerek” (undisclosed disclaimers) nincsenek említve az eredetileg benyújtott szabadalmi bejelentésben, és ezek az igénypontok oltalmi köréből olyan tárgyat zárnak ki, amely szintén nem található meg a benyújtott bejelentésben. Az európai szabadalmi joggyakorlat és különösen az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) 123(2) cikké-

nek ismeretében valószínűtlennek tűnik, hogy ki lehet zárni egy szabadalmi bejelentésből egy olyan tárgyat, amely nincs jelen az eredetileg benyújtott bejelentés leírásában.

A ki nem nyilvánított disclaimerre vonatkozó joggyakorlat hosszú ideig vitatott kérdés volt az európai esetjogban. A bizonytalanság növekvő mennyisége elkerülhetetlenül oda vezetett, hogy a Bővített Fellebbezési Tanácshoz intéztek egy ilyen kérdést, amely 2004. április 8-án a G 1/03 sz. döntésében (amelyet teljesen megismétel a G 2/03 sz. döntés) a kinyilvánítatlan disclaimerok engedélyezhetősége mellett foglalt állást a következő megállapítással: „Az ESZE 123(2) cikke alapján nem lehet elutasítani egy igénypont módosítását egy disclaimer beiktatása miatt csak azon egyszerű oknál fogva, hogy sem a disclaimernek, sem az igénypont oltalmi köréből kizárt tárgynak nincs alapja a benyújtott bejelentésben”. Mindazonáltal annak érdekében, hogy elkerüljék a törvény túlzottan liberális értelmezését, a G 1/03 döntésben számos követelményt állítottak fel, amelyeket a kinyilvánítatlan disclaimereknek ki kell elégíteniük ahhoz, hogy engedélyezhetőek legyenek.

Az ESZH gyakorlatának kevésbé meglepő fejleménye volt, hogy a Bővített Fellebbezési Tanács 2011. augusztus 30-án kelt, G 2/10 jelű döntésével további követelményeket állított fel annak érdekében, hogy biztosítsa a disclaimerok megfelelését az ESZE 123(2) cikkében foglaltaknak. A G 1/03 és a G 2/10 sz. döntés lényegileg megszabja a kinyilvánítatlan disclaimerrel kapcsolatos jelenlegi európai gyakorlat alapelveit.

Ezekkel az elvekkel kapcsolatban a G 1/03 sz. döntés megállapítja, hogy egy disclaimer engedélyezhető lehet, ha célja:

- az újdonság helyreállítása a technika állásához viszonyítva az ESZE 54(3) cikke alapján;
- az újdonság helyreállítása az ESZE 54(2) cikke szerinti esetleges újdonságrontással szemben; és
- az olyan tárgyról való lemondás, amely az ESZE 52–57. cikke alapján ki van zárva a szabadalmazhatóságból.

A G 1/03 jelzi továbbá, hogy minek nem szabad megtörténnie, ha egy disclaimerrel iktatnak be a fenti célok bármelyike érdekében:

- egy disclaimer nem iktathat ki többet, mint amennyi a fenti célok bármelyikének eléréséhez szükséges;
- egy disclaimer nem lehet lényeges a feltalálói tevékenység vagy a kielégítő kinyilvánítás megállapítása szempontjából;
- egy disclaimernek és az azt tartalmazó igénypontnak együtt ki kell elégítenie az ESZE 84. cikke szerint a világosság és a tömörség követelményét.

A G 2/10 sz. döntés ismerteti az ún. „megmaradótárgy-próbát” (Remaining Subject Matter Test, RST), amely szerint alapvetően meg kell állapítani, hogy egy igénypontban a disclaimer beiktatása után megmaradó bármilyen tárgy közvetlenül vagy közvetve ki van-e nyilvánítva. Ha nincs, akkor a disclaimer ütközik az ESZE 123(2) cikkébe. Miként az ESZE

123(2) cikkével való egyezés szempontjából való bármilyen egyéb módosítást, úgy ezt is esetenként kell megítélni.

A gyakorlatban azonban nem mindig egyszerű a kinyilvánítatlan disclaimerek használata, és egyes esetekben kérdéses lehet. Bár a G 1/03 döntés óta eltelt 11 év az e döntés által meg-alapozott követelmények alkalmazhatóságának viszonylag jó megértését eredményezte, a valóságban ezek a követelmények viszonylag bonyolult jellegűek maradtak. Emellett az RST alkalmazása a G 2/10 döntés óta még kényesebbé tette a kinyilvánítatlan disclaimerekkel kapcsolatos gyakorlatot.

A kinyilvánítatlan disclaimerek alkalmazásához ideális esetben csak akkor folyamodjunk, amikor ez feltétlenül szükséges, vagy amikor ez az alkalmazás teljesen világos. A legjobb stratégia annak elkerülésére, hogy kinyilvánítatlan disclaimert kelljen alkalmazni váratlan anterioritások vagy szabadalmazhatósági kizárások elkerülése érdekében az, ha a szabadalmi bejelentéseket számos jól kigondolt visszavonulási lehetőséggel (vagyis pozitívan kifejezett korlátozásokkal) szövegezzük meg. Amikor egy pozitívan megszövegezett visszavonulási helyzet jobban korlátoz, mint a kinyilvánítatlan disclaimer, mérlegelni kell a bármelyik korlátozás által előidézett oltalmikör-különbséget és azokat a nehézségeket, amelyek a korlátozás után felléphetnek.

Ha nem lehet elkerülni a kinyilvánítatlan disclaimer használatát, vagy amikor valójában ez az előnyösebb megoldás, alapszabály, hogy ne mondjunk le többről, mint ami ahhoz szükséges, hogy megőrizzük a találmány újdonságát vagy megkerüljük a szabadalmazhatóság kizárását. A legtöbb esetben a legjobb megoldás, ha a disclaimerben megismételjük az újdonságrontó dokumentumban alkalmazott szavakat. A szükségesnél többnek a kizárása nem engedélyezhetőnek tekintett disclaimer fog eredményezni, és ha ez nem történik is meg az elővizsgálati eljárás alatt, engedélyezés után vezethet a 123(2)/(3) cikkben rejlő csapdához. Végül is a bejelentő és nem az elővizsgáló felelőssége annak biztosítása, hogy az igénypontok bármilyen módosítása megfeleljen a megállapított követelményeknek. Megismételjük, hogy jó visszavonulási lehetőségek jelenléte fontos lehet az ilyen helyzetek elkerülésére.

A kinyilvánítatlan disclaimerek bevezetésének egy másik közös csapdája, hogy a feltalálói tevékenységet nem befolyásoló anterioritás az ESZE 54(2) cikke alapján önműködően újdonságrontóvá válhat. A jelenlegi joggyakorlat alapján megállapítható, hogy egy olyan anterioritás, amely elirányít a bejelentő találmányától, vagy egy olyan, amely az említett találmány szerinti probléma egy másik megoldását nyilvánítja ki, vagy általában olyan dokumentumok, amelyeket nem lehet a feltalálói tevékenységre nézve hátrányosnak tekinteni, mindezek ellenére nem tekinthetők véletlen újdonságrontónak különösen akkor, ha ezek a dokumentumok a találmány szerinti műszaki területre vonatkoznak.

Végül az RST-vel kapcsolatban különös figyelmet kell szentelni arra az esetre, amikor teljes területeket vagy alosztályokat zárunk ki (szemben az egyetlen kiviteli alakról való lemondással), mert ez nagyobb valószínűséggel eredményezheti, hogy a megmaradó tárgyat

olyan műszaki tanításnak tekintik, amely nem volt kinyilvánítva az eredetileg benyújtott bejelentésben, és így az ESZE 123(2) cikkébe ütközik.

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a kinyilvánítatlan disclaimerek fontos eszközt képeznek váratlan újdonságrontó anyaggal szembeni védekezéshez, azonban csak akkor használjuk, ha ez feltétlenül szükséges, és ha nem lehet helyette pozitív korlátozást alkalmazni.

B) Az ESZH Bővített Fellebbezési Tanácsa most másodszer hozott döntést a paradicsom- és a brokkoliügyben. Ezeket a döntéseket G 2/12 és G 2/13 számmal publikálták; a G 2/12 szám a T 1242/06 sz. ügyhöz, a G 2/13 szám a T 83/05 sz. ügyhöz tartozik.

A Bővített Fellebbezési Tanácshoz felterjesztett kérdéseket és a tanács által azokra adott válaszokat az alábbiakban ismertetjük.

A G 2/12 sz. ügyben felterjesztett kérdések

1. A növények előállítására szolgáló, lényegileg biológiai eljárások kizárása az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) 53(b) cikke által negatív hatást gyakorol-e egy növényekre vagy növényi anyagra, így gyümölcsre irányuló termékigénypont engedélyezhetőségére?

2. Konkrétan, engedélyezhető-e egy növényekre vagy növényi anyagra – kivéve egy növényfajtát – irányuló igénypont akkor is, ha az igényelt tárgy létrehozására a bejelentés napján hozzáférhető egyetlen módszer egy lényegileg biológiai eljárás a szabadalmi bejelentésben kinyilvánított növények előállítására?

3. Az 1. és a 2. kérdés szövegösszefüggésében lényeges-e, hogy a termékigénypont által nyújtott oltalom magában foglalja az igényelt termék létrehozását az ESZE 53(b) cikke által kizárt növények mint olyanok előállítására szolgáló, lényegileg biológiai eljárással?

G 2/12: A Bővített Fellebbezési Tanács válaszai

1. A növények előállítására szolgáló, lényegileg biológiai eljárások kizárása az ESZE 53(b) cikke által nem gyakorol negatív hatást növényekre vagy növényi anyagra, így gyümölcsre irányuló termékigénypontok engedélyezhetőségére.

2. Különösen az a tény, hogy az igényelt tárgy létrehozására a bejelentés napján hozzáférhető egyetlen módszer egy lényegileg biológiai eljárás a szabadalmi bejelentésben kinyilvánított növények előállítására, nem tesz nem engedélyezhetővé egy növényekre vagy növényi anyagra – amely eltér a növényfajtaól – irányuló igénypontot.

3. Ilyen körülmények között nincs jelentősége annak, hogy a termékigénypont által nyújtott oltalom magában foglalja az igényelt terméknek egy növények előállítására szolgáló olyan, lényegileg biológiai eljárással való létrehozását, amely mint olyan ki van zárva az ESZE 53(b) cikke által.

A G 2/13 ügyben felterjesztett kérdések

1. A növények előállítására szolgáló, lényegileg biológiai eljárások kizárása az ESZE 53(b) cikke által negatív hatást gyakorolhat-e egy növényekre vagy növényi anyagra, így növényi részekre irányuló termékigénypont engedélyezhetőségére?

2. Különösen:

a) egy növényekre vagy növényi anyagra – kivéve a növényfaját – irányuló eljárási termékigénypont (product-by-process claim) engedélyezhető-e, ha eljárási jellemzői egy lényegileg biológiai eljárást határoznak meg növények előállítására?

b) Egy növényekre vagy növényi anyagra – kivéve a növényfaját – irányuló igénypont engedélyezhető-e akkor is, ha az igényelt tárgy létrehozására a bejelentés napján hozzáférhető egyetlen módszer egy lényegileg biológiai eljárás a szabadalmi bejelentésben kinyilvánított növények előállítására?

3. Az 1. és 2. kérdés szövegösszefüggésében lényeges-e, hogy a termékigénypont által nyújtott oltalom magában foglalja az igényelt termék létrehozását egy növények előállítására szolgáló, lényegileg biológiai eljárás segítségével, amely mint olyan ki van zárva az ESZE 53(b) cikke által?

4. Ha egy növényekre vagy növényi anyagra – kivéve a növényfaját – irányuló igénypontot nem tekintünk engedélyezhetőnek, mert a növényi termékigénypont felöleli az igényelt termék létrehozását az ESZE 53(b) cikke alapján a szabadalmazhatóságból kizárt eljárás segítségével, lehetséges-e az ilyen létrehozás oltalmának feladása a kizárt eljárásról való lemondás által?

G 2/13: A Bővített Fellebbezési Tanács válaszai

1. A növények előállítására szolgáló, lényegileg biológiai eljárások kizárása az ESZE 53(b) cikkében nem gyakorol negatív hatást a növényekre vagy növényi anyagra, így növényi részekre irányuló termékigénypontok engedélyezhetőségére.

2. a) Az a tény, hogy egy növényekre vagy növényi anyagra – kivéve a növényfaját – irányuló eljárási termékigénypont eljárási vonásai egy lényegileg biológiai eljárást határoznak meg növények előállítására, nem teszi az igénypontot nem engedélyezhetővé.

b) Az a tény, hogy az igényelt tárgy létrehozására a bejelentés napján hozzáférhető egyetlen módszer egy lényegileg biológiai eljárás a szabadalmi bejelentésben kinyilvánított növények előállítására, nem tesz nem engedélyezhetővé egy növényekre vagy növényi anyagra – kivéve egy növényfaját – irányuló igénypontot.

3. Az adott körülmények között lényegtelen, hogy a termékigénypont által nyújtott oltalom felöleli az igényelt termék létrehozását egy növények előállítására szolgáló biológiai eljárással, amely mint olyan ki van zárva az ESZE 53(b) cikke által.

4. Nincs szükség válaszra.

A fenti döntések kedvező hírt jelentenek azok számára, akik Európában növényekre kívánnak szabadalmi oltalmat szerezni, mert az ESZH 53(b) cikke által kizárt eljárással előállított növények vagy növényi részek is szabadalmazhatók, kivéve a növényfajtaikat. A paradicsom- és brokkoli-szabadalomban igényelt termékekről a továbbiakban végzett vizsgálatnak kell megállapítania, hogy kielégítik-e az újdonság és a feltalálói tevékenység követelményét, és hogy a bejelentések leírása kielégítő mértékben ismerteti-e a találmányt.

C) A korszerű analóg és digitális technológia megérkezésével felmerül a kérdés, hogy elektromos jelformák szabadalmazhatók-e. Ezt a kérdést a különböző szabadalmi rendszerekben nem egyformán válaszolták meg. Az Amerikai Egyesült Államok Szövetségi Fellebbezési Bírósága (US Court of Appeals for the Federal Circuit, CAFC) egy 2007. évi döntésében megállapította, hogy egy sajátosan kódolt jel nem irányul törvényes tárgyra, és teljes tanácsban elutasított egy újbóli meghallgatásra irányuló kérelmet. Az ESZH 3.5.01. sz. műszaki fellebbezési tanácsa egy 1989. évi döntésében megállapította, hogy egy színes televízió jele, amelyet a rendszer műszaki jellemzői határoztak meg, nem esett az Európai Szabadalmi Egyezmény 52(2)(d) cikke szerinti kizárások körébe, és így annak 52(1) cikke értelmében találmánynak tekinthető.

A T 533/09 ügyben a 3.4.01. sz. műszaki fellebbezési tanácsnak újra meg kellett vizsgálnia a jelek szabadalmazhatóságát. Az igényelt tárgy szünetek által elkülönített defibrillációs pulzusok sorozatára vonatkozott, amely abból származott, hogy egy páciens szívének defibrillációjára használt kapacitás elektromos kisülési jeleit elemezték. Annak érdekében, hogy elkerüljék egy exponenciális kisülési formából kivágott szabályos pulzusszünetciklusok fiziológiai hátrányait, a találmány a pulzussorozat sajátos modulációját idézte elő alapvetően azért, hogy úgy állította be a pulzusok és a szünetek szélességét, hogy egy defibrilláció szempontjából kritikus elektromos paraméter követett egy előre meghatározott, fiziológiailag előnyösebb funkciót; például az ilyen moduláció révén minden egyes elemi pulzusszünetciklus átlagos energiáját a teljes exponenciális kisülési görbe alatt közel állandó értéken lehetett tartani.

Az elővizsgálati osztály az igényelt tárgy újdonságának hiánya miatt elutasította a bejelentést. Döntésének egy külön „Megjegyzés” részében az elővizsgálati osztály a döntéshez hozzáfűzte, hogy az igényelt tárgy nem volt alkalmas ipari alkalmazásra sem (ESZE 57. cikk), mert az 1–16. igénypontban meghatározott elemi pulzusok sorozata olyan fizikai tünetményt képez, amely nem eléggé kézzelfogható ahhoz, hogy terméknek (vagy eljárásnak) lehessen tekinteni.

Annak megerősítése után, hogy a felszólalási eljárásban benyújtott, módosított független igénypontok kielégítették a világosság, az újdonság és a feltalálói tevékenység követelményeit, a tanács végül az ipari alkalmazhatóság hiányát kifogásolta, megállapítva, hogy a „kézzelfogható” kifejezés kétértelmű, mert tágabban vonatkozhatna valamilyen mérhető fizikai nagyságra, vagy szűkebben valamilyen anyagi testre, miként ezt nyilván feltételezte az elővizsgálati osztály.

A „kézzelfogható” („anyag” értelemben) jelleg követelmény találmányokkal kapcsolatban azonban idegen volt az ESZH számára. Az ESZE előkészítő munkái világosan mutatták, hogy a jogalkotók a „találmány” kellően tág meghatározására törekedtek, ezáltal szándékosan tartózkodva bármilyen követelmény megalkotásától olyan kategóriával kapcsolatban, amelynek a találmány meg kell feleljen. Ezért azt sem lehet feltételezni, hogy a lehetséges kategóriák bármilyen kötelező előírását vezette volna be az ESZE 43(2) szabálya, amely csu-

pán termék-, eljárás-, készülék- vagy alkalmazás-igénypontokat sorol fel, bár eltérő szövegösszefüggésben.

Ilyen vonatkozásban az ESZE szerinti találmányfogalmat meg kell különböztetni egyéb szabadalmi rendszerekétől, különösen az amerikai rendszerétől, ahol a szabadalmazható tárgyat az alábbi módon szabályozták: „bármilyen új és hasznos eljárás, gép, gyártmány vagy anyagösszetétel, vagy azok bármilyen új és hasznos javítása” (az amerikai szabadalmi törvény 101. cikke).

Még ha figyelembe vesszük is a Bővített Fellebbezési Tanács G 2/88 sz. döntését („Súrlódáscsökkentő adalékanyag/MOBIL OIL III”), amely alapvetően két eltérő igényponttípust határoz meg, vagyis „fizikai entitásra (például termék, készülék) vonatkozó igénypontot és fizikai tevékenységre (például módszer, eljárás, felhasználás) vonatkozó igénypontot”, az igényelt pulzussorozat konkrét jellegű, amennyiben egy elektromos jel (egy defibrilláláshoz használt kapacitás kisülése) modulálásából származik, és bármikor alkalmas mérésre. Egy ilyen jel valójában a G 2/88 sz. döntésben megadott „fizikai entitás” meghatározása alá esik.

A fentiek következtében a tanács megállapította, hogy az igényelt tárgy természete nem képezte a szabadalmazhatóság akadályát. Továbbá az ilyen jel megvalósításának és használatának kétségtelen lehetősége defibrillációs célokra igazolta az ipari alkalmazhatóságot, úgyhogy az ESZE 57. cikkének követelményei is ki vannak elégtve.

D) A T 777/08 sz. ügyben a vitatott igénypontok a kristályos atorvasztatinhidrát egy különleges polimorfjára (IV-es alak) vonatkoztak. A tanács nézete szerint a legközelebbi technika állását az atorvasztatin amorf alakja képezi, amelyet az (I) és (II) dokumentumban leírt eljárással lehet előállítani. A fellebbező fél az ehhez a technika állásához viszonyítva megoldandó feladatot az atorvasztatin olyan formában való rendelkezésre bocsátásában határozta meg, amelynek jobbak a szűrési és szárítási tulajdonságai. A (25) dokumentumban leírt kísérleti eredményekre tekintettel, amelyek szerint a IV-es alak rövidebb szűrési és szárítási időket mutat, mint az amorf alak, a tanács bizonyítottan tekintette, hogy a feladatot korábban már megoldották.

Azt kellett még megvizsgálni, hogy a javasolt megoldás a technika állására és az idevágó általános szaktudásra tekintettel szakemberek számára kézenfekvőnek tekinthető-e.

A tanács leszögezte, hogy a gyógyszerkutatás területének szakembere a vitatott szabadalom elsőbbségének napján tudta volna, hogy a polimorfia, amely a molekulák egy általános jelensége, érdekes a gyógyszeripar számára, és hogy a gyógyszerkutatásnak már egy korai fázisában ajánlatos polimorfia után kutatni. Egy gyógyászatiilag hatékony, ismert vegyület kristályos alakjának a rendelkezésre bocsátása ezért nem tekinthető feltalálói tevékenységnek, ha nem igényelte műszaki előítélet leküzdését, és a vegyület nem mutatott váratlan tulajdonságot.

A gyógyászatiilag hatékony vegyület alakjából mint legközelebbi technika állásából kiindulva a szakember egyértelműen várná, hogy e vegyület egy jobban szűrhető és jobb szára-

dási tulajdonságokkal rendelkező alakjának a rendelkezésre bocsátásával a feladat megoldható. Nem tekinthető feltalálói tevékenységnek egy sajátos polimorf önkényes kiválasztása egyformán alkalmas jelöltek csoportjából.

Egy esetleg csekélyebb oldhatóság és biohosszúéletűség az amorf alakhoz viszonyítva egy szakembert a gyógyszerfejlesztés területén nem tartana vissza attól, hogy egy kristályos formát próbáljon előállítani.

E) Az internetpublikációk egyre fontosabb szerepet játszanak a technika állásának a meghatározásában, és így nem hagyhatók figyelmen kívül. Azonban – eltérően a szokásos papírpublikációktól – az internetpublikációk sajátos nehézségeket jelentenek, mégpedig azért, mert lehet, hogy az idők folyamán módosították őket anélkül, hogy ezeket a módosításokat megbízható módon ki lehetne mutatni. Ezek a benne rejlő nehézségek arra bírták rá a 3.2.04 sz. tanácsot, hogy 2007. január 16-i, T 1134/06 döntésében („az ésszerű kétségen túl”) szigorú követelményt támasszon az internetpublikációk nyilvános hozzáférhetőségével kapcsolatban. Ezt a döntést megerősítette a 3.3.04 sz. tanács T 1875/06 döntése, továbbá a 3.3.05 sz. tanács T 19/05 döntése, míg a 3.2.03 sz. tanács T 2339/09 döntése, bár utalt a T 1134/06 döntésre, a „valószínűségek egyensúlyának” a követelményére támaszkodott. Láthatjuk tehát, hogy az internetpublikációk kapcsán a bizonyítási követelmények vonatkozásában bizonytalanság tapasztalható a meglévő joggyakorlatban.

Egy újabb, T 286/10 döntésben a 3.5.06 sz. tanács kinyilvánította, hogy nincs jogi alapja annak, ha internetpublikációk esetében sajátos bizonyítási követelményeket támasztanak. E tanács véleménye szerint az internetpublikációkkal társult nehézségek orvoslása érdekében nincs szükség azoknak a bizonyítási követelményeknek az enyhítésére, amelyek szerint a valószínűségek kiértékelésével az ügy körülményeinek megfelelően kell megállapítani egy korábbi publikáció létezését.

Annak érdekében, hogy bizonyítsa az internetpublikációk kapcsán a szigorú bizonyítási követelményeket, a T 1134/06 döntésben a tanács a T 472/92 döntésre hivatkozott, amely azonban szintén megerősítette a fellebbezési tanácsok állandó joggyakorlatát, amely szerint a bizonyítékot általában azzal összhangban értékelték ki, ami a legvalószínűbbnek tűnt, és csak akkor tettek kivételt, ha olyan előhasználatra hivatkoztak, ahol gyakorlatilag minden bizonyíték a felszólaló birtokában volt. A most vizsgált T 1134/06 ügyben a tanács az internetpublikációk körülményeit nem tekintette összehasonlíthatónak egy előhasználat esetével, úgyhogy a T 472/92 ügyre nem lehetett támaszkodni a bizonyítási követelmények megerősítése érdekében.

Emellett a T 1134/06 ügy önmagában is különbözött az internetpublikációs ügyektől, ahol valójában a valószínűségek egyensúlyán alapuló döntést kellett hozni, például olyan publikációk esetében, amelyek jó hírnevű és megbízható kiadóhoz tartozó internetoldalakról származtak, amely kiadó papírpublikációknak megfelelő online verziókat publikált. Az ilyen esetekben az internetpublikációk tartalma és időpontja nem igényelt kiegészítő bizonyítást.

Mindent egybevetve a tanács arra a következtetésre jutott, hogy elvileg az internetpublikációk nem igényelnek eltérő bizonyítási követelményeket; az ilyen publikációkkal kapcsolatos bizonytalanságokat azzal lehet kiküszöbölni, ha a bíró meggyőzésére a nyilvános hozzáférhetőség kielégítő mértékű valószínűségét alapozzák meg.

A most vizsgált ügyben a fellebbező fél az A9 és az A10 jelű internetpublikációkra hivatkozott, amelyek közül az A9 a tárgyalás időpontjáig azonos internetcímen volt visszakereshető, és első pillantásra egy ismert és megbízható információforrásból származott. Ennek következtében publikációjának időpontja nagymértékben valószínűnek látszott.

Az A10 internetpublikációt a vitatott szabadalom elsőbbségi napja előtt archiválták. A Tanács a T 1134/06 döntés meghozatalakor arra a következtetésre jutott, hogy az internet-archívumok alapvetően megbízhatók, és az a tény, hogy egy dokumentumot egy bizonyos időpontban a *www.archive.org* helyen archiváltak gyanúra okot adó sajátos körülmények nélkül, már igazolta azt a feltevést, hogy a dokumentum nyilvános hozzáférése az internetre való feltöltés időpontjában és azt követően az internetarchívum útján röviddel az után is lehetséges volt.

Az internetarchívum, egy nonprofit magánarchiválási kezdeményezés, korábban nagyban lehetővé tette internetről készített felvételek rendelkezésre bocsátását a közönség számára. 1996-os létrehozása óta nagyon népszerűvé vált, és jó hírnévre tett szert. Bár az adatmenyiség óriási volt, az archívum a korábbi internetoldaloknak természetesen csupán nem a teljes gyűjteményét tartalmazta, de ez volt az eset a hagyományos könyvtárak esetében is, és ez nem befolyásolta a hozzáférhető információk hihetőségét. Bár a tanács nem zárta ki az archívumban fellelhető egyéni tételekkel kapcsolatos kétségek lehetőségét, azon a nézeten volt, hogy az archívum maga kellő mértékben garantálja egy megbízható és hitelt érdemlő forrás meglétét, úgyhogy az ellenfélnek a feltételezett megbízhatóságot kétségbe vonó bizonyítékot kell szolgáltatnia. Ennek következtében nem volt elegendő az internetarchívum megbízhatóságának a hiányára vonatkozó általános állítás ahhoz, hogy meg lehessen kérdőjelezni az archivált dokumentum nyilvános hozzáférhetőségének az időpontját.

Minthogy az alperes nem adott arra vonatkozó magyarázatot, hogy miért nem volt érvényes a nyilvános hozzáférhetőség feltételezése, a tanács arra a következtetésre jutott, hogy mindkét dokumentum a technika állásának részét képezi, és a szabadalmat feltalálói tevékenység hiánya miatt megvonta.

F) Az ESZH elnöke, Benoît Battistelli a FICPI (Fédération Internationale des Conseils en Propriété Intellectuelle) Fokvárosban (Dél-Afrika) tartott világkongresszusán bejelentette, hogy 2015. április 15-től kezdve az ESZH globális dossziéja tartalmazza a Japán Szabadalmi Hivatal és a Dél-koreai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal iratait is. A hivatali szolgáltatás hozzáférést biztosít lényeges dokumentumokhoz ezekben az iratokban mind eredeti nyelven, mind gépi fordítással.

Az ESZH szolgáltatásainak ilyen kibővítése lehetővé teszi a japán és a koreai nyelvű szabadalmi információ hozzáférést mind a szabadalmi bejelentések vizsgálati eljárásában, mind a szabadalmak megtámadásához, például az ESZH-nál indított felszólalási eljárásokban.

Az Európai Unió Bírósága

Az Európai Unió Bírósága (Court of Justice of the European Union, CJEU) 2015. január 15-én döntött egy kiegészítő oltalmi tanúsítványra (Supplementary Protection Certificate, SPC) vonatkozó ügyben. Az eldöntendő kérdés az volt, hogy lehet-e érvényes SPC-t kapni egy olyan proteinre, amely kovalens kötással kapcsolódik egyéb hatóanyagokhoz abban a gyógyszerben, amelyre forgalmazási engedélyt adtak.

A D-proteinre vonatkozó alapszabadalom tulajdonosa Németországban kért SPC-t ugyanerre a proteinre. Ez azonban nem volt az egyetlen hatóanyaga egy gyógyászati terméknek, amelyre forgalmazási engedélyt adtak; valójában a hatóanyagokat egy Synflorix nevű vakcina tartalmazta, erre adtak forgalmazási engedélyt, és ebben a D-protein hordozó proteinként pneumococcusos poliszacharid-szerotípusokhoz volt kapcsolva. Az SPC-kérelmet az illetékes német hivatal elutasította pontosan azért, mert a D-protein mint olyan nincs jelen a Synflorixban, hanem kovalensen kapcsolódik egyéb hatóanyagokhoz, amelyek a 469/2009 sz. európai uniós rendelet értelmében nem képeznek forgalmazási engedély tárgyát orvosi terméként. Ezért a hivatal szerint nem lehetett SPC-t engedélyezni, mert az utóbbi többek között csak akkor engedélyezhető, amikor a „termék” (vagyis a hatóanyagok vagy azok kombinációja) mint gyógyászati termék fedve van egy forgalmazási engedéllyel.

A szabadalomtulajdonos számos panasza és fellebbezése után az ügy a CJEU-nál kötött ki, amelyhez az utaló német bíróság három kérdést intézett.

Az *első* kérdés arra vonatkozott, hogy a rendelet kizárja-e azt a lehetőséget, hogy egy hatóanyag SPC engedélyezésére adhat okot csupán az, hogy kovalensen van kötve egy gyógyászati termék részét képező egyéb hatóanyagokhoz. Ilyen vonatkozásban a CJEU megjegyezte, hogy a rendelet nem tesz különbséget annak függvényében, hogy a hatóanyag kovalensen van-e kötve egyéb hatóanyagokhoz; ezért ez a tény nem zárja ki SPC engedélyezését. Az a lényeges, hogy a hatóanyag valóban olyan anyag legyen, amelynek „farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus hatása van önmagában is”.

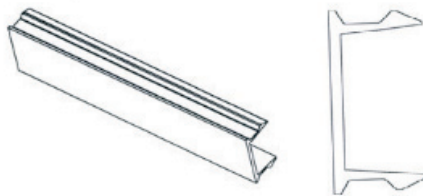
A *második* kérdés arra vonatkozott, hogy a rendelet kizárja-e SPC engedélyezését olyan hatóanyagra, amelynek a gyógyászati hatékonysága nem esik a forgalmazási engedély szövege által fedett gyógyászati indikációk területére; a Synflorixra engedélyezett forgalmazási engedély ugyanis ténylegesen nem említi a D-protein gyógyászati hatásait. A CJEU ilyen vonatkozásban emlékeztetett arra, hogy egyrészt egy szabadalmazott termék nem lehet SPC tárgya, ha gyógyászati terméként nem engedélyezték rá forgalmazási engedélyt; másrészt az SPC által nyújtott oltalom csak arra a termékre terjed ki, amelyre adott forgalmazási engedély „a terméknek mint gyógyászati terméknek csupán olyan használataira vonatkozik, amelyeket az SPC lejárta előtt engedélyeztek”. Ennek fényében a CJEU azon a véleményen volt, hogy „egy olyan termék használata, amelyet nem engedélyeztek gyógyászati terméként forgalmazási engedély által, nem védhető SPC-vel”, és ezért „egy olyan hatóanyag,

amelynek a gyógyászati hatásai nem esnek azon gyógyászati indikációk körébe, amelyekre forgalmazási engedélyt adtak, nem oltalmazható SPC-vel”.

A *harmadik* kérdés arra vonatkozott, hogy a rendelet kizárja-e SPC engedélyezését „olyan termékre, amelyet egy gyermekgyógyászati vakcina hatóanyagának hordozó proteinjeként említene a forgalmazási engedélyben, azon az alapon, hogy a protein mint adjuváns fokozza egy hatóanyag hatékonyságát anélkül, hogy ez a hatás kimondottan említve lenne a forgalmazási engedélyben”. Válaszként a CJEU először megjegyezte, hogy az adott esetben a D-protein valójában nem egy adjuváns; ennek megfelelően a bíróság úgy tekinti, hogy a felterjesztő bíróság kérdését át kell fogalmazni, és hogy a bíróság inkább annak a megállapításában érdekelt, hogy egy pneumococcusos poliszacharidhoz kapcsolt orvosi termékben használt hordozóprotein, bár nem rendelkezik önmagában olyan gyógyászati hatással, amit lefed a forgalmazási engedély szövege, „terméknek tekinthető-e a rendelet szempontjából”. Ilyen vonatkozásban a CJEU kiemelte, hogy a rendeletben semmi nincs, ami kimondottan megoldaná a kérdést, azonban ennek ellenére tisztázódott, hogy csupán egy olyan anyag tekinthető „terméknek”, amelynek önmagában „farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus hatása van”. Ezért a CJEU arra a következtetésre jutott, hogy az ilyen proteint csak akkor lehet „terméknek” tekinteni, ha megállapítható, hogy önmagában farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus hatást fejt ki, amire kiterjed a forgalmazási engedély gyógyászati indikációja. Ez azonban olyan dolog, amit a felterjesztő bíróságnak kell meghatározni a fő eljárás valamennyi vitatott tényének fényében.

Az Európai Unió Törvényszéke Általános Bírósága (General Court of the European Union, GC)

Ez az ügy a 70438-0002 sz. közösségi mintára vonatkozik, amelyet a locarnói osztályozás szerint a 25-02 osztályban szegélylécként kívántak használni:

2007. szeptember 11-én e minta ellen megsemmisítési keresetet nyújtottak be a közösségi mintarendelet (Community Designs Regulation, CDR) 25(1)*lit b* cikke alapján, újdonság-hiányra (CDR 5. cikk) és egyedi jelleg hiányára (CDR 6. cikk) hivatkozva. A kérelmező azzal érvelt, hogy a megtámadott minta nem volt új, mert már 1999-ben azonos mintákat árusítottak. Kérelmének alátámasztására a kérelmező többek között válogatott oldalakat nyújtott be egy katalógusból.

2010. május 31-én hozott döntésével a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal megsemmisítési osztálya helyt adott a megsemmisítési kérelemnek azon az alapon, hogy a megtámadott minta nem volt új. Ezt az állítást a hivatkozott katalógus alábbi ábrájára alapozta:

2012. november 8-án a BPHH 3. fellebbezési tanácsa elutasította a megsemmisítési osztály döntése ellen benyújtott fellebbezést. A döntés lényegileg azt állapította meg, hogy a megtámadott minta újdonsághiány és egyéni jelleg hiánya miatt érvénytelen volt. Közelebről a fellebbezési tanács megállapította, hogy a megtámadott minta egy összetett terméknek a része volt, és rendes használat közben csupán alaprészének lapos felülete volt látható [lásd a CDR 4(2)(a) cikkét]. Érdekes módon a fellebbezési tanács számára elegendő volt, hogy „a minta egy része” marad látható a CDR 4(2)(a) cikkének részletesebb szövege ellenére, amely szerint „az alkotórésznek az összetett termékbe való beépítése után láthatónak kell maradnia”. Minthogy a megtámadott minta lapos felülete ugyanaz volt, mint a korábbi mintáé, a tanács arra következtetett, hogy a két minta azonos, és hogy ennek következtében a megtámadott minta nem volt új. Hasonlóképpen a fellebbezési tanács azt is megállapította, hogy a két minta által a tájékozott felhasználóra gyakorolt benyomás azonos volt.

A GC hatályon kívül helyezte a fellebbezési tanács döntését, és megalapozottnak találta a minta tulajdonosának azt az állítását, hogy a tanács helytelenül döntött.

A GC *először* arra alapozta a döntését, hogy a megtámadott mintát „egy összetett termék alkatrészeként” kell besorolni, mert egy összetett termék alkotórészét képezte, „ahol arra van szánva, hogy elfedjen egy bemélyedést egy szegélylécen vagy egy falban vagy egy padlón”. Ilyen vonatkozásban a GC megállapította, hogy „bár egy minta lehetséges felhasználásait nem kell kizárni, mindazonáltal rá kell mutatni, hogy a megtámadott minta tisztán elméleti felhasználását nem lehet figyelembe venni”.

Másodszor, amikor meghatározta „az alkotórész látható vonásait rendes felhasználás közben”, a GC abból az előfeltételezésből indult ki, hogy „a megtámadott minta egyetlen felhasználása, amit a jelen elemzés céljára figyelembe lehet venni, beillesztésként való alkalmazása egy bemélyedés eltakarására”. Ennek következtében a GC egyetértett a fellebbezési tanácsnak azzal a következtetésével, hogy „a megtámadott minta egyetlen látható vonása rendes felhasználás alatt az első felülete lenne”. Ilyen szövegösszefüggésben a GC rávilágított, hogy a rendes használat nem jelenti a betét szétszerelését és megszemlélését.

Harmadszor és utoljára, a korábbi minta által keltett általános benyomás meghatározása kapcsán a GC kifejtette, hogy a közösségi mintatörvény „nem kívánja egy minta grafikus vagy perspektivikus ábrázolását”. Ennek alapján felvetette azt a kérdést, hogy a minta rendes használat alatt látható-e, és megállapította, hogy a benyújtott katalógus alapján a korábbi

minta nem volt látható annak az összetett terméknek a rendes használata alatt, amelynek a részét képezte. Ennek alapján a GC a következő megállapítást tette:

„Mínthogy egy olyan minta, amely egy összetett termék alkotórészét képezi, és amely nem látható ennek az összetett terméknek a rendes használata alatt, nem védhető a CDR 4(2)(a) cikke szerint, analógia alapján meg kell állapítani, hogy egy közösségi minta újdonsága és egyéni jellege nem határozható meg azáltal, hogy ezt a mintát összehasonlítják egy olyan korábbi mintával, amely – egy összetett termék alkotórésze lévén – nem látható e termék rendes használata közben. Ezért a láthatóság követelménye a korábbi mintára is vonatkozik. A szóbeli meghallgatás alkalmával a BPHH is megállapította, hogy ugyanazokat a követelményeket kell alkalmazni mindkét mintára.”

A fentiek alapján a GC arra a következtetésre jutott, hogy egy minta megsemmisítésére vonatkozó döntést nem lehet egy olyan korábbi mintára alapozni, amely egy összetett termék alkotórésze, és e termék rendes használata közben nem látható.

Hollandia

A) A Hágai Fellebbezési Bíróság a *Novartis AG (Novartis) v. Sun Pharmaceutical Industries (Europe) BV (Sun)*-ügyben 2014. január 27-én hozott döntést. Az ügy a Novartis zoledronsavgyógyszerére (ACLASTA) vonatkozik, amelyet oszteoporózis kezelésére használtak, és amelyet svájci alakú második gyógyászati indikációs szabadalom védett, de a gyógyszert a ritkább és nem védett Paget-betegség kezelésére is használták. A Sun a generikus zoledronsavat csak a Paget-betegség kezelésére hozta forgalomba.

A Hágai Fellebbezési Bíróság a svájci alakú második indikációs igénypontot termékigénypontként kezelte, és bitorlást állapított meg közvetett, vagyis nem közvetlen alapon [az 1977. évi szabadalmi törvény 60(2) cikkére hivatkozva, amely arra vonatkozik, amikor egy lényeges elemet szállítanak a találmány gyakorlatbavételéhez]. A felek kölcsönösen elismerték, hogy a Sun generikus terméke a találmány lényeges eleme volt. A svájci alakú igénypontban a „for” szó jelentésével (amely a gyógyszer-előállítás céljára utal) egyáltalán nem foglalkozott a bíróság. Az alkalmazott próba nem a szándékot, hanem a bitorló használat ismeretét vette alapul, ami alapvetően eltér az angol bíróság állásfoglalásától egy olyan ügyben, ahol szintén svájci típusú második indikációs igényponttal kapcsolatban kellett döntenie. Ezt az ügyet fentebb *Egyesült Királyság A)* címszó alatt tárgyaljuk.

Az eltérő jogi megközelítésen kívül ez az ügy ténybeli körülmények miatt is különbözik az angol Warner-Lambert-ügytől. A Sun által szállított generikus termék mennyisége ugyanis túlhaladta a holland piacon a Paget-betegség kezeléséhez szükséges mennyiséget, és a Sun a *VGZ Biztosítóval* olyan megállapodást kötött, hogy a járóbetegek számára szükséges teljes zoledronsav-mennyiséget szállítja, függetlenül az indikációtól. Ennek következtében a Sun generikus termékét elkerülhetetlenül adagolnák oszteoporózis kezelésére is.

A Hágai Fellebbezési Bíróság megállapította, hogy a Sun rendelkezett a bitorláshoz szükséges ismerettel, és ezért további lépéseket kell tennie annak megakadályozására, hogy mások is bitoroljanak. Az ilyen lépéseknek megfelelően egyértelműen értesíteni kell a közbeneső szállítókat és a gyógyszerészeket a generikus termék korlátozott felhasználhatóságáról, és biztosítani kell, hogy hatékony rendszabályokat fogantossanak a szabadalmazott és a nem szabadalmazott felhasználások közötti különbségtételre.

B) Az amszterdami *Hoppe* söröző pert indított egy Utrechtben nemrég nyitott, azonos nevű kávézó ellen, mert attól félt, hogy a két helyet a vendégek összetéveszthetik.

Itt felmerül a kérdés, hogy a kereskedelmi név önmagában elegendő alapot ad-e az amszterdami cégnek az utrechti kávézó elleni fellépésre. Egy söröző kereskedelmi neve ugyanis általában csak a közvetlen közelében biztosít jogokat, de távolabb már nem. Ebben az ügyben azonban az amszterdami söröző tulajdonosa védjegyként lajstromoztatta a HOPPE nevet, ami az összes Benelux országban biztosított számára jogokat. Az ügyben ennek az évnek a 3. negyedében várható elsőfokú ítélet.

India

A) A Clindoxyl-ügyben a Delhi Felsőbíróság (Delhi High Court) bírója, Sachdeva bíró azt állapította meg, hogy a CLINOXYDE védjegy megegyezően hasonlít a CLINDOXYL védjegyhez. A bíró az utóbbi védjegyet birtokló felperes javára döntött annak ellenére, hogy a CLINOXYDE védjegyet birtokló alperes kifejtette, hogy védjegyének nevét pattanás elleni gyógyszere két komponensének, a clindamycinnek és a benzoil-peroxidnak a nevéből alkotta meg. A bíró azt is figyelembe vette, hogy mindkét védjegyet pattanások ellen alkalmazott bőrkenőcsre használták.

B) A Mumbai Felsőbíróság által tárgyalt ügyben a LOX védjegyet és a „lox” (füstölt lazac) szót tartalmazó egyéb védjegyek sorozatát birtokló *Neon Laboratories* (Neon) bitorlási pert indított a *Themis Medicare* (Themis) ellen, amely a ZYLOX védjegyet használta.

Az alperes azzal érvelt, hogy a Lox név általánossá vált a kereskedelemben, mert más vállalatok is lajstromoztattak ilyen szót tartalmazó védjegyet, például a CIPLOX-ot és a NORFLOX-ot. Ezeket a védjegyeket azonban antibiotikumokkal kapcsolatban használták, szemben a LOX és a ZYLOX védjeggyel, amelyeket kizárólag érzéstelenítőkkel kapcsolatban alkalmaztak. Ennek következtében a bíró a Neon javára döntött.

C) A *Maja Health Care* (Maja) v. *Trance International* (Trance)-ügy a COBRA védjegy parfümökkel és kozmetikumokkal kapcsolatos használatával foglalkozik. A COBRA védjegy eredetileg *S.H. Kelkar*, egy jól ismert parfümgyártó tulajdona volt. A felperes Maja Kelkar jóváhagyásával lajstromoztatta a ST. JOHN COBRA védjegyet.

Az alperes Trance parfümökkel kapcsolatban használta a DIAMOND COBRA és a VELVET COBRA védjegyet, és azt állította, hogy ezeket a védjegyeket jóval a Maja előtt kezdte hasz-

nálni, de ezt az állítását nem tudta dokumentumokkal igazolni. Ezért az Mumbai Felsőbíró-ság eltiltotta a DIAMOND COBRA és a VELVET COBRA védjegy használatától.

D) A *Laxmi Rice Mills* (Laxmi) v. *Maharudra Rice Industries* (Maharudra)-ügyben az „Appu the baby elephant” logó képezte a vita tárgyát a Karnataki Felsőbíró-ság előtt. Mindkét fél használta az APPU védjegyet egy kiselefánt rajzával rizzsel kapcsolatban.

Itt emlékeztetünk arra, hogy APPU volt a kabalája 1982-ben az Ázsiai Játékoknak.

Bár a felperes Laxmi lajstromoztatta a védjegyet, az alperes Maharudra azt állította, hogy a Laxmi nem igényelhetett kizárólagosságot erre a márkanévre. A Maharudra az APPU védjegyet és a kiselefánt rajzát majdnem teljesen azonos módon és színezéssel használta. Ezért a bíróság eltiltotta ennek a védjegynek a használatától.

E) Az Indiai Szabadalmi Hivatal egy újabb döntésével elutasította a *Gilead* hepatitis C elleni vakcinákra és azok gyártására vonatkozó szabadalmi bejelentését. Az ügy azért érdekel külön figyelmet, mert az elővizsgáló megállapította, hogy az igénypontok tárgya új és feltalálói tevékenységen alapszik, azonban az indiai szabadalmi törvény 3(d) cikke alapján nem tekinthető találmánynak. A hírhedt 3(d) cikk szerint nem találmány:

„egy ismert anyag új alakjának az egyszerű felfedezése, ami nem eredményezi ezen anyag *ismert hatásának a javulását*, vagy egy ismert anyag új tulajdonságának vagy új felhasználásának a felfedezése, vagy egy ismert eljárás, gép vagy készülék pusztán használata, kivéve, ha az ilyen új eljárás új terméket eredményez, vagy legalább egy új reagenst használ.

Magyarázat: Ennek a bekezdésnek a céljára azonos anyagnak tekintendők az ismert anyag sói, észterei, éterei, polimorfjai, metabolitjai, tiszta alakja, részecskemérete, izomerjei, izomerelegyei, komplexei, kombinációi és egyéb származékaik, kivéve ha hatékonyság szempontjából jelentősen eltérő tulajdonságúak.”

A 3(d) cikk, amelyet 2005-ben iktattak be az indiai szabadalmi törvénybe, az ellen kíván védelmet nyújtani, hogy ismert molekulák egyszerű javításait lehessen szabadalmaztatni.

Az Indiai Legfelsőbb Bíróság egy emlékezetes döntése a *Novartis A.G. vs. Union of India & Others*-ügyben a 3(d) cikk alapján elutasította a Novartis Glivec-re vonatkozó szabadalmi bejelentését, amelyben az imatinibmezilát egy új kristályformáját igényelte, amely azonban nem mutatta a 3(d) cikk által megkívánt megnövelt hatékonyságot. A legfelsőbb bíróságnak ezt a korábbi döntését figyelembe véve, az Indiai Szabadalmi Hivatal igazgatóhelyettese a *Gilead* szabadalmi bejelentésével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az igényelt vakcina csupán egy ismert vegyület sztereoisomerje, de a *Gilead* nem tudta bizonyítani, hogy ez a vakcina fokozott gyógyászati hatékonyságot mutatott.

A *Gilead* összehasonlító adatokat nyújtott be, amelyek azt bizonyították, hogy az igényelt vakcina csökkent citotoxicitást mutat anélkül, hogy ez hátrányosan befolyásolná a hepatitis C elleni kezelés hatékonyságát, összehasonlítva a hepatitis C kezelésére használt egyéb ismert anyagok hasonló tulajdonságával. Kérdés, hogy az ilyen típusú adatok elegendők-e a megjavult gyógyászati hatékonyság igazolására. Itt emlékeztetünk arra, hogy a korábbi

Novartis-ügyben az Indiai Legfelsőbb Bíróság számára nem volt elegendő annak igazolása, hogy az igényelt termék megnövelt biohosszúhatóságot mutat, mert nem lehetett kapcsolatot kimutatni a megjavult biohosszúhatóság és a megnövelt gyógyászati hatékonyság között.

Ha a Gilead fellebbez a legfelsőbb bíróság döntése ellen, lehetősége nyílik arra, hogy összehasonlító adatokat szolgáltatson a legközelebbi technika állásában említett vegyület hatása és a találmány szerinti vegyület hatása között, bár a bíróság döntése ilyen vonatkozásban nem szolgáltat világos választ.

F) Az Indiai Szabadalmi Hivatal a PCT 89bis 1(d) szabálya alapján értesítette a Nemzetközi Irodát, hogy 2015. november 15-étől kezdve kész elektronikus formában elfogadni és feldolgozni nemzetközi bejelentéseket.

Izrael

A) A thaiföldi *Hunter Group Ltd.* (Hunter) kérelmezte az Izraeli Védjegy hivatalnál az ábrás SLEEKY védjegy lajstromozását kisállatok, így kutyák és macskák eledelére a 31. áruosztályban.

The logo consists of the word "SLEEKY" in a bold, black, serif font. To the right of the text are three black paw prints of varying sizes, arranged in a cluster.

A bejelentés ellen felszólalt az amerikai *Iams Company* (Iams), amely Izraelben 91789 számmal lajstromoztatta az alábbi, stilizált lábnyomot tartalmazó védjegyet

szintén kisállatok eledelére. A gyakorlatban az Iams a kisállateledeleket EUCANOBA és IAMS márkajelzésekkel az alábbi formában forgalmazta:

The logo features the word "IAMS" in a bold, orange, sans-serif font. To its right are three orange paw prints. Below "IAMS" is the word "Eukanuba" in a bold, purple, sans-serif font, followed by three purple paw prints.

Amikor a hivatal 190 755 számmal engedélyezte a Hunter védjegyét, az Iams felszólalást nyújtott be a Hunter ábrás SLEEKY védjegye ellen. Ezt a felszólalást a hivatal elutasította, megállapítva, hogy bár az áruk és az árusítási csatornák hasonlóak, és bár a Hunter védjegye tartalmaz két lábnyomot, amelyek hasonlítanak az Iams védjegyében védett lábnyomhoz, nem áll fenn az összetévesztés valószínűsége, mert a védjegyek eltérően hangzanak, és más-képp néznek ki.

A védjegy hivatal igazgatója előtti szóbeli tárgyaláson az Iams azzal érvelt, hogy védjegye 1980 óta van használatban, és jól ismert mind Izraelben, mind külföldön; emellett a Hunter védjegye egy bitorló másolat. Szakértő tanúja azt állította, hogy ha a termékeket egymás mellé helyezik, a fogyasztót (vagyis a vásárlót, nem a kisállatot) félrevezetné a hasonlóság. Az igazgató megjegyezte, hogy ez az állítás nem volt bizonyítékkal alátámasztva; megtévesztett fogyasztók nem tettek panaszt.

Az izraeli védjegy törvény 25. szakasza alapján az Iams fellebbezést nyújtott be a Tel Avivi Körzeti Bíróságnál, ahol az ügy Ginat bíróhoz került, aki megállapította, hogy az összetévesztés valószínűségének alapján kell döntenie. A bíró is azon a véleményen volt, hogy az Iams elmulasztotta bizonyítani a fogyasztók megtévesztését és azt, hogy kárt szenvedtek. Egyébként úgy tűnik, hogy a védjegyek minden zavar nélkül léteznek egymás mellett mind Izraelben, mind az Iams anyaországában, az Amerikai Egyesült Államokban, és Izraeltől eltekintve más országban nem nyújtottak be felszólalást.

Végül Ginat bíró 2015. február 11-i döntésével helybenhagyta az igazgató megállapítását, amely szerint a védjegyek egyidejűleg létezhetnek, és hogy mindkét termék vonal eladható egymás mellett, ahogy ez világszerte történt. Emellett a közérdeket szolgálja a verseny a kisállatélelmiszer-iparban.

A jogi költségeket 10 000 sékel összegben a Hunternek kellett viselnie.

Japán

A) 2015 januárjában a *Toyota* gépjárművek gyártását irányító aligazgatója, *Bob Carter* a fogyasztók elektronikai bemutatóján Las Vegasban bejelentette, hogy a gépkocsigyártók 2020-ig licencdíjmentesen hozzáférhetnek a *Toyota* 5680 szabadalmához. Ez a portfólió 1970 üzemanyagcella-szabadalmat, 290 nagynyomású hidrogéntartályokra vonatkozó szabadalmat, 3550 db szoftverszabadalmat és 70 hidrogéntermelésre vonatkozó szabadalmat tartalmaz.

A *Toyota* a szabadalmait használni kívánó cégekkel royaltymentes licencmegállapodásra vonatkozó tárgyalásokat kíván folytatni, és örömmel veszi, ha a licencvevő is az ő rendelkezésére bocsátja a saját hasonló szabadalmait, de ez nem feltétele a megállapodásnak.

Carter kijelentette: „A *Toyotánál* azt gondoljuk, hogy ha megosztjuk a jó ötleteket, abból nagyszerű dolgok szülehetnek. Jelentős lesz a 2015 és 2020 között piacra vitt hidrogén-üzemanyagcellás járművek első generációja, amely a gépkocsigyártók, a kormány képviselői,

a kutatóintézetek és az energiaszolgáltatók között szokatlan közös együttműködést igényel. Ha kiküszöböljük a vállalatok közötti szokásos határvonalakat, meggyorsíthatjuk új technológiák kifejlesztését.” A Honda, a Chevrolet és a Volkswagen hidrogénüzemanyag-cellás saját modelleket fejlesztett ki. A Toyota saját hidrogénhajtású kocsiját, a *Toyota Mirai*-t 2015 őszén tervezi piacra vinni.

A Toyota eljárása olyan kísérletnek tűnik, amely elősegíti a hidrogéncellás gépkocsik gyártását. A Toyota megállapítja weboldalán: „A hidrogénalapú társadalom elérhető közel-ségben van, de azt nem tudjuk saját magunk kiépíteni. Ezért megosztjuk szabadalmainkat, hogy bátorítsuk a többi gépkocsigyártót és energiatársaságot, akik hisznek a tiszta alternatív energiában, hogy elősegítsük a világ fejlődését a hidrogénnel.”

Itt megjegyezzük, hogy az amerikai Tesla hasonló ajánlatot tett az elektromos gépkocsikat gyártó vállalatoknak, kikövezve az utat az elektromos gépkocsik széles körű elfogadásához. 2014 júniusában a Tesla vezetője, *Elon Musk* bejelentette, hogy összes szabadalmát hozzáférhetővé fogja tenni versenytársai számára, hogy azokat „jóhiszeműen” használják.

B) Japán kormánya 2015. február 13-án a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) genfi irodájánál letétbe helyezte a minták nemzetközi lajstromozására vonatkozó Hágai Egyezményhez való csatlakozás okmányát. Ez a nemzetközi szerződés Japánra nézve 2015. május 13-án lépett hatályba.

Itt megjegyezzük, hogy a japán védjegy törvények alapján egy japán mintabejelentés a szükségesnél több nézetrajzot kívánhat meg. Ezért az Európában érvényesített japán mintabejelentések esetén célszerű lehet a rajzok európai gyakorlatnak megfelelő módosítása annak érdekében, hogy a bejelentő elkerülje esetleg korlátozott oltalmi körű minta engedélyezését.

Kína

A) A 2014. májusi új kínai védjegy törvény alapján lehetőség van előhasználatra hivatkozni védjegybitorlással való fenyegetés esetén. A védjegykalózkodás áldozatai azóta is aggódva vártak egy olyan bírósági ítéletre, amely megerősíti az előhasználati jogot. Nemrég született egy ilyen döntés.

Az alperes *Shang Danni Fodrászközpontot* 2008-ban alapították; azóta használja kínai írásmóddal a SHANG.DANI STYLING (Shang Dani Fodrász) védjegyet, és különböző hirdetési csatornák révén bizonyos hírnévre tett szert.

Ms. Tan, a felperes, akinek a férje korábban az alperes alkalmazottja volt, 2012. augusztusban kérelmet nyújtott be a kínai írásmódú SHANG DANI védjegy lajstromozása iránt, és 2014 januárjában a védjegyet a Kínai Védjegy hivatal lajstromozta. Ezt követően a felperes egy pekingi körzeti bíróságnál pert indított az alperes ellen védjegybitorlás miatt, és 200 000 jüan kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A bíróság megállapította, hogy az alperes magatartása az előhasználat kategóriába esik. Emellett a felperes nem vette tényleges gyakorlatba a lajstromozott védjegyet. Ennek megfelelően a bíróság elsőfokú döntése szerint a felperes nem jogosult eltiltani az alperest a vitatott védjegy használatától.

A döntés megfellebbezhető, annál is inkább, mert számos kérdést megoldatlanul hagyott:

- nem adott egyértelmű meghatározást arra nézve, hogy a védjegy bejelentése előtt hány év használat alapozza meg az előhasználatot;
- a bírósági tárgyalás során kiderült, hogy a felperes nem használta lajstromozott védjegyet, amikor a keresetét benyújtotta. Így felmerül az a kérdés, hogyan végződné az ügy, ha a felperes a védjegyet gyakorlatba vette volna.

B) A Kínai Szellemitulajdon-védelmi Hivatal 2015. április 1-jén közzétette a kínai szabadalmi törvény 4. módosításának tervezetét abból a célból, hogy ahhoz a törvényt használó intézmények és a közönség hozzá tudjon szólni.

A tervezet az előző törvény 30 cikkének lényeges javítását tartalmazza, további 18 cikket módosít, 11 új cikket tartalmaz, egy cikket töröl, és egy „A szabadalmak érvényesítése” című új fejezetet is beiktattak. A legfontosabb módosításokat röviden az alábbiakban foglaljuk össze.

- a) Lehetővé válik a tenyésztett és a háziállatok betegségeinek diagnosztizálására és kezelésükre vonatkozó eljárások oltalma.
- b) Súlyosbítják a szabadalombitorlás esetén kiszabható büntetési tételeket.
- c) Egyszerűsítik az elsőbbség igénylésével benyújtott szabadalmi bejelentések esetében az elsőbbség igazolását.
- d) Az adminisztratív szabadalmi hatóságokat kötelezik a szabadalmak hasznosításának elősegítésére.
- e) A Szabadalmakat Újból Felülvizsgáló Tanács felhatalmazást kap arra, hogy a kérelemben nem említett szempontokból is végezessen felülvizsgálatot.
- f) A minták oltalmi idejét 10 évről 15 évre hosszabbítják meg.
- g) Előkészítik a minták nemzetközi lajstromozására vonatkozó Hágai Egyezményhez való csatlakozást.
- h) Lehetővé teszik a részleges mintaoltalmat.

Kuvait

Kuvait külügyminisztere 2014. szeptember 2-án értesítette a Szellemi Tulajdon Világszervezetét, hogy kormánya letétbe helyezte a Párizsi Uniós Egyezményhez való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően a nemzetközi egyezmény Kuvaitban 2014. december 2-án lépett hatályba.

A Kuvaiti Szabadalmi és Védjegyhivatal bejelentette, hogy 2015. január 1-jétől kezdve védjegybejelentések számára igényelhető a megelőző hat hónapon belüli bejelentések többsége.

Kuvait csatlakozásával az összes arab állam tagja lett a Párizsi Unió Egyezménynek.

Laosz

Laoszban a szellemi tulajdon oltalmára vonatkozó módosított törvény 2011. december 20-án lépett hatályba. Ez a törvény a védjegyet szellemi tulajdonnak tekinti, és a következő meghatározást adja rá: „Védjegy lehet minden olyan jelzés vagy jelzések kombinációja, amely képes egy vállalat áruait vagy szolgáltatásait megkülönböztetni egy másik vállalatétól”.

A szellemitulajdon-védelmi törvény 57. cikke szerint a védjegytulajdonosok azzal a joggal rendelkeznek, hogy

a) meggátolhatnak harmadik feleket abban, hogy azonos vagy hasonló jelzéseket használnak árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozó kereskedés folyamán;

b) meggátolhatják a védjegyet viselő áruk eladását vagy hirdetését vagy a védjegy használatát szolgáltatásokkal kapcsolatban, továbbá az ilyen védjegyet viselő áruk bevitelét vagy kivitelét; és

c) védhetik jogaikat a mások által végzett bitorlással szemben.

Mínthogy a szellemitulajdon-védelmi törvények kevésbé ismertek a nagyközönség számára, és a Szellemitulajdon-jogok Hivatalának tisztviselői még viszonylag gyakorlatlanok, a hivatal ritkán javasol büntetőjogi és/vagy polgárjogi rendszabályokat ilyen területen elkövetett vétségek esetén. Ezt bizonyítja az alábbi példa is.

2014-ben egy vezető thai fűszerporgyártó vállalat megbízásából egy év alatt számos rajtaütést végeztek olyan kereskedőknél, akik az említett vállalat védjegyét viselő hamisított mononátrium-glutamátot árusítottak. A rajtaütéseket hét olyan városban végezték, ahol a felperes védjegyét viselő termékeket hoztak forgalomba. Ilyen módon több mint 10 000 zsák mononátrium-glutamátot foglaltak le a helyi piacokon. A Szellemitulajdon-jogok Hivatala a lefoglalt áruk megsemmisítését rendelte el; más büntetést nem szabott ki a védjegybitorlókra, mert azok első ízben követtek el vétséget. A másodszori bűnelkövetők esetében a hivatal az ügyet bíróság elé viheti, amely három hónaptól két évig terjedő börtönbüntetést és 500 000 laktól 10 millió lakig terjedő pénzbírságot szabhat ki.

2013-ban és 2014-ben a hivatal 12 ügyben járt el védjegybitorlók ellen, és a jogsértettekkel együttműködő magatartása alapján Laoszban a védjegybitorlások számának csökkenése tapasztalható.

Luxemburg

Luxemburg kormánya ratifikálta az Egységes Szabadalmi Bíróságra vonatkozó egyezményt (Unified Patents Court Agreement), bár a ratifikációs okmányt még nem helyezte letétbe. Ennek megtörténte után már csak további hat ratifikációra lesz szükség ahhoz, hogy elérjék az UPCA hatálybalépéséhez szükséges 13 ratifikációt, és ezáltal lehetővé váljon az Egységes Szabadalmi Bíróság működése.

Luxemburg kormánya bejelentette, hogy nem kívánnak helyi divíziót létesíteni, mert ehhez nem elegendő az évenként benyújtott szabadalmi bejelentések száma. Ezért az Egységes Szabadalmi Bíróság hatáskörébe tartozó luxemburgi ügyeket közvetlenül a Központi Divízióhoz fogják küldeni.

Marokkó

A) Marokkóban 2014. december 18-án hatályba lépett a 2000. évi szellemi tulajdon-védelmi törvény módosítására vonatkozó új törvény, amely szabadalmakra, védjegyekre, ipari mintákra és integrált áramkörökre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.

a) Szabadalmak

A régi törvény szerint a szabadalmi bejelentéseket az alaki vizsgálatot követő nyolc hónapon belül engedélyezték. Az új törvény érdemi elővizsgálatot ír elő.

Az új szabadalmi törvény lehetővé teszi európai szabadalmak érvényesítését.

Az évdíjakat a régi törvény szerint a bejelentés napjának évfordulóján kellett fizetni. Az új törvény szerint évdíjat csak az engedélyezés után kell leróni.

Az új törvény lehetővé teszi megosztott bejelentések benyújtását is.

b) Védjegyek

Az új törvény hatálybalépése előtt a védjegybejelentéseket alaki vizsgálat után publikálták, és ha a bejelentés ellen nem nyújtottak be felszólalást, a védjegyet lajstromozták. Az új törvény bevezette az érdemi vizsgálatot abszolút és relatív lajstromozást gátló okok alapján. Ennek megfelelően ha egy lajstromozott védjegyet abszolút vagy relatív okok alapján el kellett volna utasítani, bármely érdekelt fél kérheti a védjegy megvonását.

Az új törvény a felszólalás határidejét hat hónapról két hónapra csökkenti. Ettől a védjegyek elővizsgálatának meggyorsítását várják.

Az új törvény lehetővé teszi egy védjegybejelentés több megosztott bejelentéssé való átalakítását, ahol minden egyes bejelentés eltérő árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozhat. A megosztott bejelentések bejelentési napja megegyezik az eredeti bejelentés napjával. Ha a megosztást a bejelentés publikálása után végzik, az eredeti bejelentés ellen benyújtott kifogások a megosztott bejelentésekre is vonatkoznak.

Az új törvény lehetővé teszi a 3D védjegyek lajstromozását is.

B) 2015. március 1-jétől kezdve Marokkó a 41. állam lett, amelyben az új szabadalmi törvény alapján érvényesíteni lehet egy engedélyezett európai szabadalmat. Bármely fél, aki 2015. március 1-jén vagy azt követően nyújt be európai szabadalmi bejelentést, jogosult Marokkóban kérni szabadalma érvényesítését, feltéve, hogy megfizeti az ennek megfelelő díjat. A Marokkóban érvényesített európai szabadalmak ugyanolyan jogi előnyöket nyújtanak és ugyanolyan hatállyal rendelkeznek, mint egy marokkói nemzeti szabadalom, és a marokkói nemzeti törvény hatálya alá esnek. Marokkó az első nem európai ország, amelyben hatályba lép az Európai Szabadalmi Hivatallal kötött érvényesítési egyezmény, és Afrikában is az első ország, amelyben egy európai szabadalmat érvényesíteni lehet. Az egyezmény azonban nem jelenti, hogy Marokkó az ESZH tagjává válik.

Az érvényesítési egyezmény Marokkóban a 2014 decemberében elfogadott új szellemi tulajdon-védelmi törvény hatálybalépését követte. Ez a törvény körvonalazza az ország szabadalmakra, védjegyekre és mintákra vonatkozó rendelkezéseit, amelyek alapján a mindhárom, felsorolt szellemi tulajdon-védelmi jogra vonatkozó bejelentéseket érdemi vizsgálatnak vetik alá.

Azt remélik, hogy az európai szabadalmak Marokkóban való érvényesítésének a lehetősége előnyösen befolyásolja majd az afrikai ország növekvő gazdaságát, és egyúttal növeli Marokkó vonzerejét külföldi beruházók számára.

Németország

A Német Legfelsőbb Bíróság (Bundesgerichtshof, BGH) 2014. február 24-én a második és további gyógyászati indikációs igénypontok szabadalmazhatóságával kapcsolatban meghozta „Kollagenase I” és „Kollagenase II” jelű döntéseit, amelyekben az Európai Szabadalmi Egyezmény 54(5) cikke és a német szabadalmi törvény 3(4) cikke alapján értelmezte a „sajátos alkalmazás” kifejezést.

A döntések precedenst teremtenek a második indikációs alkalmazások németországi szabadalmazhatóságával kapcsolatban, és nagy jelentőséggel bírnak a gyógyszeripar számára is, mert új lehetőségeket nyitnak szabadalmi oltalom elnyerésére egy anyagszabadalom oltalmi idejének lejártát követően.

A döntések előzménye, hogy a BGH-t felkérték a Dupuytren- és a Peyronie-betegség kezelésére kollagenáz alkalmazását igénylő szabadalmak érvényességének az eldöntésére. A kollagenáz alkalmazása e két betegség kezelésére már ismert volt, és a kérdéses szabadalmaknak a technika állásából még nem ismert egyetlen vonása az az utasítás volt, hogy a kezelt testrészeket az anyag befecskendezését követően több órán át mozdulatlanul kell tartani.

A BGH megállapította, hogy a szabadalmazhatóság nincs kizárva, ha a szabadalom egyetlen új vonása az adagolási utasítás, amely nem található meg a technika állásában. Továbbá

a szabadalmazhatóság akkor sincs kizárva, ha a szabadalmi igénypontokban található utasítás nem az adagolásra, hanem a szabadalomban igényelt egyéb körülményekre vonatkozik.

A BGH úgy érvelt, hogy az ESZE 54(5) cikke szerinti „sajátos alkalmazás” követelmény és a német szabadalmi törvény 3. cikkének szövegezése nem kívánja meg másmilyen betegség kezelését. Valójában a BGH figyelembe vette, hogy az adagolás és a cél megadása mellett egyéb szempontok, így az adagolás módja, az anyag konzisztenciája vagy a sajátos páciensnépesség is jelentőséggel bírhat a sajátos alkalmazás meghatározásánál.

Emellett a BGH azt is figyelembe vette, hogy a német szabadalmi törvény 2a(1)(no. 2) cikke és az EPC 53(c) cikke szerint az igényelt alkalmazás olyan szempontjait, amelyek nem vonatkoznak az anyagtulajdonságokra és az anyagnak az emberi testre gyakorolt hatására, nem kell figyelembe venni a szabadalmazhatóság megítélésekor. Ezért a BGH szerint ahhoz, hogy a kezelési utasítások hozzájáruljanak a szabadalmazhatósághoz, ezeknek az utasításoknak tényszerűen azt kell célozniuk, hogy lehetővé tegyék, erősítsék, katalizálják vagy egyéb módon javítsák az anyag hatékonyságát, feltéve, hogy ezek az utasítások nem vonatkoznak a kérdéses betegség kezelésére alkalmas gyógyászati eljárásokra, amelyeknek a hatásai függetlenek magától az anyagtól.

A BGH mindkét ügyet visszautalta a Szövetségi Szabadalmi Bíróságnak (Bundespatentgericht, BPG), és rámutatott, hogy a BPG megállapításai nem elegendőek ahhoz, hogy megtagadják a kérdéses szabadalmak szabadalmazhatóságát. Ezért a BPG-nek újra felül kell vizsgálnia az ügyeket.

Olaszország

A) Az Olaszország és San Marino között 1939-ben kötött barátsági és jószomszédi viszonyra vonatkozó egyezmény 43. cikke a szabadalmi és védjegyjogok kölcsönös elismerésére vonatkozott. 1939-ben azonban csupán Olaszországnak volt szabadalmakra, védjegyekre és mintákra vonatkozó törvénye. Azóta San Marino saját törvényt léptetett életbe a szellemi tulajdon-jogok oltalmáról, amely nagyon hasonlít az olasz törvényekhez, de nem azonos azokkal. San Marino a fontosabb nemzetközi szellemi tulajdon-védelmi egyezményekhez is csatlakozott, így a Szabadalmi Együtműködési Szerződéshez (PCT), az Európai Szabadalmi Egyezményhez és a védjegyek lajstromozására vonatkozó Madridi Jegyzőkönyvhöz.

Az új helyzetben a két állam szükségesnek tartotta, hogy az 1939. évi egyezmény hatályát a nemzeti bejelentési eljárásokból származó jogokra korlátozza. Ennek megfelelően 2014. december 23-tól kezdve a szabadalmak, védjegyek és minták kölcsönös elismerése a két állam között csupán az egyik államban benyújtott nemzeti bejelentés útján szerzett szellemi tulajdon-jogokra vonatkozik, de nem vonatkozik a nemzetközi eljárással kapott ilyen jogokra.

B) A legfelsőbb bíróság 2015. február 25-i döntésével új módon állapította meg a színvédjegyek oltalmának feltételeit.

A vizsgált ügyben a *Dow Italy S.r.l.* (Dow), egy olasz vegyipari vállalat rendelkezett egy „tiszta kék” szint igénylő védjeggyel, amelyet a „Pantone 290U” paraméterrel definiáltak, és húsz évnél hosszabb idő óta használtak a piacon termékek és szolgáltatások megkülönböztetésére.

A Dow beperelte védjegyének bitorlása és tisztességtelen verseny miatt a Bresciai Területi Bíróságnál az azonos területen működő *AB Isolanti* vállalatot, amely a Dow védjegyéhez hasonló színű szigetelőlemezeket gyártott és forgalmazott.

A Dow keresetét elutasította mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság, megállapítva, hogy a hivatkozott védjegy gyengének minősíthető, és nem rendelkezik „sajátos erényekkel vagy eredetiséggel, aminek következtében a védjegyzett szintől való részleges eltérés elegendő volt a szolgai utánzás és a bitorlás megtagadására.

Ezután a Dow a legfelsőbb bírósághoz fordult, amely helybenhagyta a Bresciai Területi Bíróság döntését. Először megismételte azt az elvet, hogy egy hosszú időn át használt védjegy csak kivételes esetben tehet szert megkülönböztetőképessegre, amit esetről esetre kell meghatározni. A vizsgált ügyben azonban már az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Dow kereskedelmi és hirdetési tevékenysége során a kék szín különböző árnyalatait használta, amelyek nem mindig feleltek meg a lajstromozott színnek. Ezért a legfelsőbb bíróság a következő megállapításokat tette:

a) A Bresciai Területi Bíróság nem zárta ki elvben azt, hogy a kék szín védhető védjeggyel, azonban

b) a vizsgált esetben a Dow nem mindig használt egyforma szint, és így nem állt fenn az a lehetőség, hogy az állandó és következetes használat megerősíti a színvédjegyet, ezért

c) a Dow védjegye nem rendelkezik az eredetiség és a fogalmi kidolgozottság erényével, ami miatt gyenge védjegynek kell tekinteni, amelynek csekély módosítása, például az árnyalatok kismértékű változtatása vagy egyéb elemek, például feliratok vagy lyukak használata elegendő az összetévesztés kizárásához hasonló termékekkel való összehasonlítás esetén is.

Portugália

A *Boehringer* kiegészítő oltalmi tanúsítványért folyamodott a Pradaxa gyógyszerre (dapigatran-etexilát mezilát alakjában) az EP 1 485 094 sz. alapszabadalom kapcsán, amely a dapigatran-etexilát orvosi alkalmazását védi agyérsérüléssel balesetek és szisztémás érelzáródás megelőzésére nem billentyűs pitvari fibrillációban szenvedő felnőtt páciensekben. A Portugál Szabadalmi Hivatal elutasította az SPC 511-re vonatkozó kérelmet, megállapítva, hogy az nem felel meg a 469/2009 sz. európai uniós SPC-rendelet 3(d) cikkének, mert nem összeegyeztethető az ugyanazon termékre vonatkozó első forgalmazási engedéllyel; ugyanis már kértek egy SPC-t (SPC 490) azonos szabadalom és hatóanyag alapján.

A *Boehringer* a Szellemtulajdon-védelmi Bíróságnál nyújtott be fellebbezést a hivatal döntése ellen arra hivatkozva, hogy az SPC 490-t a dabigatran-etexilát-mezilát hatóanyaggal

vénás tromboembóliás esetek elsődleges meggátlására használták olyan felnőttekben, akik csípő- vagy térdpótlási műtéteken estek át, míg az SPC 511-et arra szánták, hogy ugyanazt a hatóanyagot agyéri balesetek és szisztémás érelzáródások megelőzésére használják nem billentyűs pitvari fibrillációban szenvedő felnőtt páciensekben. Ennek következtében a Boehringer azt állította, hogy a gyógyászati felhasználás eltérő területe miatt nem lehetett azt mondani, hogy egynél több SPC-t engedélyeznek ugyanarra az alapszabadalomra.

A bíróság helyt adott a Boehringer fellebbezésének, és hatályon kívül helyezte a hivatal elutasító döntését. A bíróság az Európai Unió Bírósága joggyakorlatára, különösen a 130/2011 sz. döntésre hivatkozott, amely a következőt állapította meg:

„Miként egy terméket védő vagy egy termék előállítását lehetővé tevő eljárást védő szabadalom esetén, úgy egy új vagy ismert termék új alkalmazását védő szabadalom esetén is, amilyen szabadalom a fő eljárásnak is tárgya, az SPC-rendelet 2. cikke szerint lehetőség van SPC engedélyezésére, és ebben az esetben az SPC-rendelet 5. cikke szerint az SPC ugyanolyan jogokat biztosít, mint az alapszabadalom e termék új felhasználása vonatkozásában.”

Figyelembe véve a CJEU joggyakorlatát, a Szellemitulajdon-védelmi Bíróság megállapította, hogy a Pradaxa gyógyszer új gyógyászati felhasználása agyérsérüléssel balesetek és szisztémás érelzáródás meggátlására nem billentyűs pitvari fibrillációban szenvedő felnőtt páciensekben az SPC 511 alapszabadalma által védett hatóanyaghoz kapcsolódik. Ezt a gyógyászati felhasználást nem védi korábbi forgalmazási engedély, és ezért az SPC 511-et engedélyezni kell.

Spanyolország

A Tarragonai Fellebbezési Bíróság 2. tanácsa nemrég olyan döntést hozott, amely gyökeres eltérést jelent a fogyasztókkal szemben elkövetett vétkekre vonatkozó korábbi joggyakorlattól.

A döntés a Valli Büntetőbíróság 2. tanácsának egyik döntése ellen benyújtott fellebbezésre vezethető vissza. Ez a döntés elrendelte az eljárás ideiglenes megszüntetését és elhagyását, mert a lefoglalt termékek, annak ellenére, hogy bitoroltak több jól ismert védjegyet (ezeket a védjegyeket a tulajdonosok hozzájárulása nélkül másolva), az eredetiséget illetően nem vezették félre a fogyasztókat. A bíróság a következő tényezők alapján jutott erre a következtetésre:

- a másolt termékek rosszabb minősége az eredeti termékek minőségéhez viszonyítva;
- a másolt termékek alacsonyabb ára; és
- a lefoglalt árukat utcán vagy bolhapiacra szándékoztak eladni.

Bár idejélmúlt, a fogyasztókkal szemben elkövetett vétség elméletét fenntartotta számos spanyol fellebbezési bíróság, és a legfelsőbb bíróság fejlesztette ki a korábbi, 1973. évi bünte-

tő törvénykönyv alapján, ahol annak a megállapításánál játszott lényeges szerepet, hogy egy fogyasztót becsaptak-e, amikor egy hamis védjeggyel ellátott terméket vásárolt.

A büntető törvénykönyv úgy rendelkezett, hogy a szellemitulajdon-jogi vétkek csalást képeznek olyan esetben, amikor lényeges volt a fogyasztó becsapása. Itt szerepet játszott a törvénykönyv IV. fejezetének csalásra vonatkozó 534. cikke.

A jelenleg hatályos büntető törvénykönyv 274. cikke azonban a „szellemitulajdon-jogok ellen elkövetett bűncselekmények” címszó alatt szerepel, de más fejezetben, mint a csalásra vonatkozó vétkek (IV. fejezet) és a piac és a fogyasztók ellen elkövetett vétkek (XI. fejezet).

Az a tény, hogy egy fogyasztó nincs tisztában azzal, hogy egy bitorló terméket vásárol, nem eleme a büntetőjogi törvénykönyv 274. cikke szerinti vétkeknek, mert a jogilag védett egyetlen jog az illetékes hatóságnál történő lajstromozásból származó szellemitulajdon-jog használatára vagy kiaknázására vonatkozó kizárólagos jog.

A 274. cikkben körvonalazott vétség nem említi a „fogyasztó” szót, és nem vonatkozik fogyasztói vagyontárgyak oltalmára, ellentétben a sajátosan a piacra és a fogyasztókra vonatkozó büntetőjogi rendelkezésekkel. Nem a fogyasztó az áldozata a szellemitulajdon-jogok elleni vétségnek, hanem a bitorolt védjegy tulajdonosa.

Emellett a büntetőjogi törvénykönyv 274. cikke nem rendelkezik arról, hogy a terméket mint olyanokat egymással össze lehet tévesztetni. A 274. cikk szövegezése szerint ösztévesztés szempontjából csupán a lefoglalt árukön törvénytelenül utánzott jelzések és a lajstromozott védjegyek lényegesek. Továbbá a 274. cikkben a termékekre vonatkozó egyetlen hivatkozás szerint azok a termékek, amelyeken a védjegyeket alkalmazzák, „ugyanolyan vagy hasonló termékek legyenek, mint amelyekre a szellemitulajdon-jog lajstromozva van”.

Ha a fogyasztókat becsapják vagy rászedik, akkor a 274. cikk mellett a csalásra és a fogyasztóvédelemre vonatkozó egyéb büntetőjogi rendelkezéseket is alkalmazni lehet. Becsapásra azonban nincs szükség ahhoz, hogy a 274. cikk szerinti büntetőjogi tételt lehessen alkalmazni, mert ez a cikk csak szellemitulajdon-jog elleni vétkekre vonatkozik.

Szingapúr

A Szingapúri Szellemitulajdon-védelmi Hivatal 2014. november 13-án módosította a mintatörvényt. A legfontosabb változás az ipari minták publikálására vonatkozik. A módosított törvény szerint ugyanis lehetőség van a minta publikálásának halasztására. Ennek megfelelően a hivatal kérelemre a bejelentés napjától legfeljebb 18 hónappal elhalasztja az ipari minta lajstromozását, és így az a versenytársak előtt legfeljebb másfél évig titokban tartható.

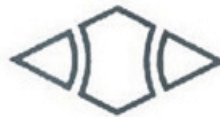
Tajvan

A) A szabadalmi bejelentések érdemi vizsgálati idejének csökkentése és hatékonyságának növelése érdekében a Tajvani Szellemitulajdon-védelmi Hivatal a végrehajtó yuan által is

jóváhagyott „szabadalmi bejelentések hátralékát csökkentő program” szerint jár el. Ennek alapján évről évre növekszik a befejezett érdemi vizsgálatok száma. 2013-ban 60 000-nél több szabadalmi bejelentés érdemi vizsgálatát fejezték be. Ez a szám 2014-ben 70 206-ra nőtt, és jóval meghaladta az ugyanebben az évben benyújtott érdemi vizsgálati kérelmek számát, amely 40 168 volt. 2013 végéig 128 902-re nőtt az olyan bejelentések száma, amelyeknek már kérték az érdemi vizsgálatát. Ez a szám 2014 végéig 100 014-re csökkent.

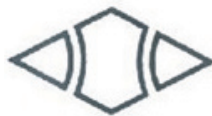
2013 decemberében egy szabadalmi bejelentés érdemi vizsgálatának a lefolytatásához átlagosan 38,12 hónapra volt szükség, és ez az időtartam 2014. december végére 29,68 hónapra csökkent, tehát átlagosan 8 hónappal rövidült. A hivatal arra számít, hogy 2015-ben a szabadalmi bejelentések érdemi vizsgálatának átlagos időtartama 26 hónapnál rövidebb időtartamra fog csökkenni.

B) Egy tajvani bejelentő a Tajvani Védjegyhivatalnál 1 334 761-es számmal lajstromoztatta alábbi ábrás védjegyet a 7. áruosztályban:

Vizsgált védjegy

Ezt a védjegyet a hivatal egy japán vállalat keresete alapján a korábbi tajvani védjegytvény 23(1)14 cikke [a hatályos tajvani védjegytvény 30(1)12 cikke] szerint érvénytelenítette az alábbi, korábban használt védjegyre hivatkozva:

Korábban használt védjegy

E döntés ellen a védjegybejelentő adminisztratív fellebbezést nyújtott be, amelyet azonban az adminisztratív szerv elutasított. Ezt követően a védjegybejelentő a Szellemitulajdonvédelmi Bíróságnál indított adminisztratív keresetet, amelyet azonban az elutasított, megerősítve a védjegyhivatalnak a vizsgált védjegyet érvénytelenítő döntését.

A régi tajvani védjegytvény 23(1)14 cikke [az új védjegytvény 30(1)12 cikke] főleg azt célozza, hogy megakadályozza azt a tisztességtelen versenyt, amelyet azzal követnek el, ha egy harmadik fél mások által létrehozott védjegy eltulajdonításával nyújt be védjegybejelentést. Ez a korábban használt védjegyek tulajdonosainak lehetőséget nyújt védjegyjogaik megvédésére, amikor azokat mások meg akarják előzni. A tajvani védjegytvény ugyanis az első bejelentő elvén nyugszik, az első használó elve helyett. Így egy Tajvanon nem lajstromozott, korábban használt védjegyet elvileg nem véd a védjegytvény. Egy védjegy

jelentőségét és értékét azonban a védjegy használata alapozza meg, ezért a védjegy törvény tartalmaz néhány cikket az első használat szellemében ahhoz, hogy bizonyos oltalmat biztosítson a Tajvanon vagy egyéb országokban korábban használt, nem lajstromozott védjegyek számára.

A Szellemitulajdon-védelmi Bíróság véleménye szerint a vizsgált és a korábban használt védjegy gyakorlatilag azonos, és mindkettőt hasonló árukon használják. A japán fél bizonyította, hogy a korábban használt védjegyet Japánban és Tajvanon a vizsgált védjegy bejelentési napjánál korábban használta. A vizsgált védjegy bejelentője (a „felperes”) ismerte a korábban használt védjegyet, mert üzleti kapcsolatban állt a japán cég tajvani elosztójával, és a japán vállalat üzleti versenytársa volt. A felperes utánozta és lajstromoztatta a korábban használt védjegyet, ami a régi védjegy törvény 23(1)14 cikkébe, illetve a hatályos védjegy törvény 30(1)12 cikkébe ütközött. Ezért a vizsgált védjegyet a bíróság szerint érvényteleníteni kell.

A felperes előadta, hogy a vizsgált védjegyet három évnél régebben használja, és a védjegy a széles körű használat révén Tajvanon elnyerte a fogyasztók általi ismertséget. A japán cég sohasem lajstromoztatta korábban használt védjegyet Tajvanon, azonban az adminisztratív pereskedéssel szeretné megszerezni a felperes által megalapozott márkanév hírnevét. A japán félnek adott védjegyoltalom azonban nem lehet tágabb, mint a védjegybejelentőé, vagyis a felperesé.

A bíróság megállapította, hogy a régi védjegy törvény 23(1)14 cikke, illetve a hatályos védjegy törvény 30(1)12 cikke főleg azt a célt szolgálja, hogy megakadályozza egy korábban használt védjegy mások általi megelőzését. Bár a korábban használt védjegyet Tajvanon nem lajstromozták, az korábbi használat útján megkülönböztetőképességre és hírnévre tett szert. Ha a vizsgált védjegy bejelentője egy korábban használt védjegyet utánozott és lajstromoztatott, mert szerződéses vagy üzleti kapcsolatok vagy egyéb viszonylatok folytán tudatában volt a korábban használt védjegy létezésének, megsérti a jóhiszeműség elvét. Bár a felperes azt állította, hogy a vizsgált védjegy éveken át való használata számára goodwillt alapozott meg, a vizsgált védjegyet érvényteleníteni kell annak érdekében, hogy elkerüljék a fogyasztók megtévesztését és a tisztességtelen versenyt. Így meg lehet tartani a tisztességes kereskedés elvét; emellett az ilyen döntés összhangban van a védjegy törvény szellemével is.

Tunézia

A Tunéziai Szabadalmi Hivatal egyezményt írt alá az Európai Szabadalmi Hivatallal, amelynek alapján az európai szabadalmi bejelentések és szabadalmak jogi hatályt kaphatnak majd Tunéziában. Az egyezményt a hatálybalépéshez még ratifikálni kell.